

Bruksela, dnia 12 lipca a 2009 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 36/2009

Inicjatywy i raporty Komisji Europejskiej czerwiec 2009 (wybrane)

1. **KRYZYS I ZATRUDNIENIE: Komisja inicjuje nową strategię ograniczającą wpływ kryzysu na zatrudnienie.**

UE udostępni 19 miliardów euro z zaplanowanych wydatków Europejskiego Funduszu Społecznego na wsparcie osób dotkniętych kryzysem gospodarczym. UE zapewni również fundusze w trybie przyspieszonym, a w latach 2009-2010 nie będzie konieczne współfinansowanie przez państwa członkowskie. We współpracy z Grupą Europejskiego Banku Inwestycyjnego i innymi partnerami zostanie ustanowiony nowy instrument pożyczkowy, pozwalający uzyskać mikrokredyt osobom, które mogłyby mieć trudności z dostępem do funduszy niezbędnych dla rozpoczęcia działalności gospodarczej lub założenia mikroprzedsiębiorstwa. „Wspólne zaangażowanie UE na rzecz zatrudnienia” to priorytety i główne działania mające na celu utrzymanie miejsc pracy oraz pomoc osobom napotyającym trudności w obliczu kryzysu, tworząc jednocześnie warunki do ożywienia gospodarczego. Wszystkie zainteresowane strony, zarówno związki zawodowe, organizacje pracodawców, państwa członkowskie jak i cała Unia powinny wspólnie pracować na rzecz osiągnięcia tego celu. Propozycje zostaną przedstawione do zaakceptowania przywódcom państw UE podczas szczytu Rady Europejskiej w dniach 18-19 czerwca.

„Europa zareagowała bardzo szybko na kryzys gospodarczy i finansowy, również w wymiarze społecznym. Dzisiaj Komisja podejmuje kolejny krok w kierunku wspólnego zaangażowania i skoordynowanego działania UE, państw członkowskich i partnerów społecznych na rzecz utrzymania dotychczasowych miejsc pracy i stworzenia nowych, powiedział przewodniczący **Barroso**. „Na przykład zamierzamy w trybie przyspieszonym przeznaczyć miliardy euro na szkolenia pomagające przekwalifikować się w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, dzięki któremu już teraz ponad 9 milionów osób rocznie znajduje pracę. Wraz z międzynarodowymi instytucjami finansowymi, a w szczególności Grupą Europejskiego Banku Inwestycyjnego, stworzymy nowy instrument służący udzielaniu mikrokredytów przedsiębiorcom, o puli 500 milionów euro. Na szczeblu krajowym chcemy umożliwić 5 milionom młodych Europejczyków przyuczenie do zawodu. Wzywam Radę Europejską do wcielenia w życie tego ambitnego planu”.

„Kryzys rozpoczął się w sektorze finansowym, ale jego skutki odczuwa obecnie każdy”, powiedział **Vladimír Špidla**, komisarz UE ds. zatrudnienia. „Przez ostatnie miesiące współpracowaliśmy ściśle z rządami państw oraz organizacjami pracowników i pracodawców nad najlepszymi sposobami uporania się ze społecznymi skutkami kryzysu. W szczególności musimy skupić się na tym, by umożliwić młodzieży podjęcie pracy. Nie możemy pozwolić, by ich wejście na rynek pracy zakończyło się niepowodzeniem. »Wspólne zaangażowanie na rzecz zatrudnienia« to śmiały, przyszłościowy i skoordynowany plan mający na celu walkę z bezrobociem, zwiększenie liczby miejsc pracy i przygotowanie warunków do trwałego ożywienia gospodarczego”.

Komisja przedstawia trzy priorytety: utrzymywanie zatrudnienia, tworzenie miejsc pracy i promowanie mobilności; podnoszenie kwalifikacji i dostosowywanie się do potrzeb rynku pracy; oraz zwiększanie dostępu do zatrudnienia. Priorytety te powinny być postrzegane jako uzupełnienie innych działań podejmowanych przez Komisję w obliczu kryzysu, takich jak niedawne propozycje dotyczące nadzoru finansowego oraz poprawy funkcjonowania Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji. Są one również zgodne z długoterminowymi strategiami UE mającymi na celu reformę rynku pracy, w tym m.in. ze strategią lizbońską. Szczególnie silny nacisk położony jest na szkolenia i tworzenie możliwości zatrudnienia dla młodych ludzi, tak aby mimo kryzysu mogli w tym roku wejść na rynek pracy.

Komisja proponuje szereg działań, m. in.:

- Przeznaczenie w trybie przyspieszonym 19 miliardów euro zaplanowanych funduszy na pomoc w utrzymaniu zatrudnienia lub podjęciu nowej pracy poprzez podnoszenie kwalifikacji, zachęcanie do przedsiębiorczości i ulepszanie publicznych służb zatrudnienia w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. W latach 2009-2010 Komisja może zrefundować deklarowane wydatki państw członkowskich w 100 %. Oznacza to, że nie ma potrzeby współfinansowania krajowego, dzięki czemu szybciej będzie można zrealizować projekty mające na celu pomoc obywatelom.
- Ponowny przydział 100 milionów EUR z obecnego budżetu unijnego. W połączeniu z funduszami z międzynarodowych instytucji finansowych, w szczególności Grupy Europejskiego Banku Inwestycyjnego, środki te posłużą do utworzenia nowego unijnego instrumentu mikrokredytowego o puli ponad 500 milionów EUR. Mikrokredyty pomogą osobom, które mogą mieć trudności z uzyskaniem środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, np. od niedawna bezrobotnym, pozwolą również zwiększyć zatrudnienie wśród mikroprzedsiębiorstw zagrożonych zapaścią kredytową.
- Dążenie do stworzenia w UE co najmniej 5 milionów ofert przyuczenia do zawodu dla młodzieży zagrożonej bezrobociem. Ustanowienie celów polegających na zaoferowaniu młodzieży możliwości odbycia szkolenia lub podjęcia zatrudnienia na wczesnym etapie bezrobocia.
- Wsparcie programów – m. in. w ramach EFS – mających na celu utrzymanie trwałego zatrudnienia poprzez skrócony czas pracy i szkolenia.
- Udzielanie bezrobotnym natychmiastowej pomocy, pozwalającej uniknąć długotrwałego bezrobocia i utraty potrzebnych kwalifikacji. Działanie to obejmuje propozycje, by każdy bezrobotny otrzymał jak najszybciej możliwość szkolenia lub zatrudnienia: w ciągu miesiąca w przypadku młodzieży poniżej 20 roku życia, dwóch miesięcy dla osób poniżej 25 roku życia oraz trzech miesięcy dla osób powyżej 25 roku życia. EFS powinien wspierać dążenia do osiągnięcia wymienionych celów w ramach programu „nowy etap kariery”.

- Pomoc osobom w najtrudniejszej sytuacji w powrocie do pracy, np. poprzez obniżenie pozapłacowych kosztów pracy, zachęty rekrutacyjne i promocję zatrudniania osób o niskich kwalifikacjach do prowadzenia gospodarstwa domowego lub sprawowania opieki.
- Utworzenie nowego serwisu internetowego „Match and Map”, pomagającego osobom szukającym pracy połączyć posiadane kwalifikacje z ofertami pracy w Europie poprzez istniejący portal mobilności zawodowej EURES oraz dążenie do zapewnienia osobom bezrobotnym szukającym pracy w innym państwie członkowskim uprawnienia do otrzymywania, przez co najmniej sześć miesięcy, świadczeń dla bezrobotnych przysługujących im w kraju zamieszkania.
- Nacisk na podnoszenie kwalifikacji i lepsze dopasowanie do potrzeb rynku pracy na podstawie przeprowadzonej przez Komisję analizy poszczególnych sektorów pod kątem obecnych i przyszłych potrzeb unijnego rynku pracy, z uwzględnieniem kwalifikacji związanych z ekologią.
- Stworzenie praktycznego instrumentu pomocy dla firm, pracowników i ich przedstawicieli ułatwiającego przewidywanie restrukturyzacji przedsiębiorstw i zarządzanie nią.
- Rozpowszechnianie przewodnika dla małych przedsiębiorstw, mającego za zadanie pomóc MŚP w utrzymywaniu i uzyskiwaniu potrzebnych kwalifikacji.

Komunikat KE jest uzupełnieniem unijnego szczytu w sprawie zatrudnienia, który odbył się dnia 7 maja. Propozycje przedłożone przez Komisję zostaną teraz przedstawione na posiedzeniu Rady Europejskiej w dniach 18-19 czerwca, podczas którego Komisja wezwie szefów państw i rządów do podpisania wspólnego zaangażowania na rzecz zatrudnienia. Na wiosenne posiedzenie Rady Europejskiej Komisja przygotowuje sprawozdanie z postępu prac wspólnego zaangażowania UE oraz jego wpływu na strategię lizbońską po 2010 r. .

• **Dalsze informacje dostępne są na stronie:**

Wspólne zaangażowanie na rzecz zatrudnienia (część 1: Komunikat Komisji i część 2: załączniki)

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=514&furtherNews=yes>

Strona internetowa przewodniczącego Barroso poświęcona kryzysowi:

http://ec.europa.eu/commission_barroso/president/focus/credit_crunch/index_en.htm

Strona internetowa poświęcona społecznym skutkom kryzysu:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=736>

2. ENERGETYKA: Działania Komisji na rzecz skutecznego i konkurencyjnego rynku energii w całej Europie

W dniu dzisiejszym Komisja podjęła zdecydowane kroki przeciwko 25 państwom członkowskim, które nie przestrzegają przepisów UE, a tym samym uniemożliwiają konsumentom europejskim korzystanie z dobrodziejstw konkurencyjnego i otwartego rynku energii. Austria, Belgia, Bułgaria, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Hiszpania, Grecja, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Niderlandy, Niemcy, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry, Włochy oraz Zjednoczone Królestwo otrzymają wezwania do usunięcia uchybienia z powodu niespełniania wymogów rozporządzeń dotyczących gazu i energii elektrycznej. Komisja wezwała również do usunięcia uchybienia Grecję, Polskę, Portugalię, Rumunię i Litwę z powodu utrzymywania przez nie systemu cen regulowanych, co stanowi pogwałcenie przepisów dyrektyw dotyczących gazu i energii elektrycznej.

Zgodnie ze słowami komisarza ds. energii **Andrisa Piebalgsa** „fakt, że w czasach kryzysu ekonomicznego i finansowego konsumenci europejscy oraz przedsiębiorstwa płacą za złe funkcjonowanie rynku energii, jest nie do przyjęcia. Komisja jest gotowa podjąć wszelkie działania, dzięki którym konsumenci europejscy będą mogli dokonać prawdziwego wyboru, skorzystać z lepszych cen i zwiększonego bezpieczeństwa dostaw, czyli z tego wszystkiego, co może im dać jedynie otwarty i konkurencyjny rynek.” Działania podjęte przez Komisję w dniu dzisiejszym odnoszą się do nieprzestrzegania różnych przepisów obowiązujących w ramach tzw. drugiego pakietu prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego energii elektrycznej i gazu, przyjętego w 2003 r. Komisja skupiła się przede wszystkim na przepisach gwarantujących uczciwą konkurencję w interesie konsumentów.

W tym kontekście główne naruszenia zidentyfikowane przez Komisję to:

- brak przekazu informacji ze strony operatorów systemu przesyłowego energii elektrycznej i gazu, utrudniający skuteczny dostęp dostawców do sieci;
- nieodpowiednie systemy alokacji zdolności przesyłowej sieci, niepozwalające na optymalne wykorzystanie sieci do przesyłu energii elektrycznej i gazu w państwach członkowskich;
- brak koordynacji i współpracy transgranicznej między operatorami systemów przesyłowych energii elektrycznej i organami krajowymi, bez których niemożliwa jest lepsza alokacja zdolności przesyłowej sieci w połączeniach transgranicznych, która pozwoliłaby w jak najlepszy sposób wykorzystać istniejącą sieć elektroenergetyczną na poziomie regionalnym i ogólnoeuropejskim, a nie tylko krajowym;
- niewystarczające starania operatorów systemu przesyłowego gazu na rzecz udostępnienia maksymalnej zdolności przesyłowej, tak aby stworzyć jak najlepsze warunki dla wchodzenia na rynek i konkurencji. Dotyczy to szczególnie zdolności krótkoterminowej, która w przeciwnym razie pozostaje niewykorzystana, oraz zdolności przesyłu w kierunku odwrotnym do tego w jakim gaz płynąłby zgodnie z prawami fizyki (wsteczna zdolność przesyłowa);
- brak skutecznych działań ze strony właściwych organów w państwach członkowskich mających na celu wyegzekwowanie prawa w przypadku naruszania przepisów rozporządzeń UE, w tym brak skutecznego systemu kar na poziomie krajowym;
- utrzymywanie cen regulowanych, w szczególności na korzyść dużych klientów, co utrudnia dostęp do rynku nowym operatorom;
- brak odpowiednich procedur rozstrzygania sporów konsumenckich na poziomie krajowym; podstawowym założeniem dyrektyw w sprawie gazu i energii elektrycznej jest wysoki poziom ochrony konsumentów dla wszystkich obywateli korzystających z rynku wewnętrznego. Jednak brak przejrzystych, prostych i tanich procedur rozpatrywania ich skarg może zniechęcać konsumentów do uczestnictwa w rynku wewnętrznym. Dyrektywy dotyczące energii elektrycznej i gazu wprowadzają jednoznaczne wymogi ustanowienia takich procedur i zadbania, aby stanowiły one rzeczywistą alternatywę dla konsumentów.

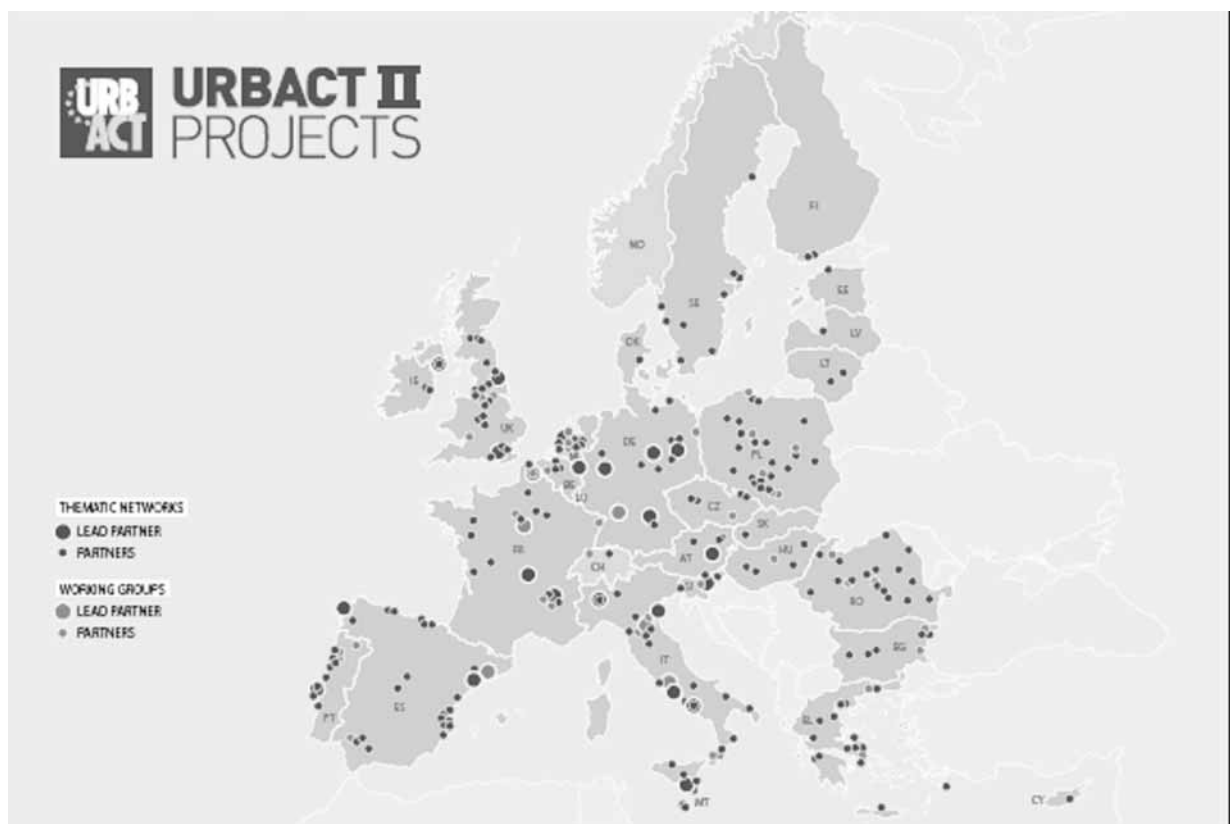
Przepisy regulujące rynek wewnętrzny energii elektrycznej i gazu są niezbędne do utworzenia prawdziwego, konkurencyjnego rynku energii w Europie. Przepisy UE muszą być właściwie stosowane, aby rynki mogły działać oraz aby były one skutecznie zintegrowane. Utworzenie wewnętrznego rynku energii elektrycznej i gazu jest jednym z głównych celów, jakie postawiła sobie Komisja w strategii na rzecz zrównoważonej, konkurencyjnej i bezpiecznej energii. Zdaniem Komisji zapewnienie dostaw zrównoważonej, konkurencyjnej i bezpiecznej energii nie będzie możliwe bez utworzenia otwartych, konkurencyjnych rynków energii, które uczynią europejskie przedsiębiorstwa konkurencyjnymi w skali ogólnoeuropejskiej. Utworzenie zintegrowanego europejskiego rynku energii ma podstawowe znaczenie dla poprawy

bezpieczeństwa dostaw i dla zwiększenia konkurencyjności w UE. Służy to bezpośrednio interesom europejskich konsumentów.

3. POLITYKA REGIONALNA: Program operacyjny „URBACT II” 2007-2013

• URBACT II

URBACT II (Program sieci rozwoju miejskiego) jest programem w zakresie wspólnotowej pomocy strukturalnej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, objętym celem „Europejska współpraca terytorialna”, we wszystkich państwach członkowskich, z udziałem Norwegii i Szwajcarii. Jest to program obejmujący wymianę i uczenie się przeznaczony dla miast uczestniczących w inicjatywie „Regiony na rzecz zmian gospodarczych”.

• Informacje ogólne

W dniu 2 października 2007 r. Komisja Europejska zatwierdziła URBACT II 2007-2013, Program europejskiej współpracy terytorialnej obejmujący całą Unię Europejską oraz Norwegię i Szwajcarię. Celem programu jest promowanie współpracy w dziedzinie rozwoju miast i wspieranie wymiany doświadczeń pomiędzy miastami europejskimi. Całkowity budżet programu wynosi około 68 mln euro. Pomoc wspólnotowa z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) wynosi ok. 53 mln euro, co stanowi ok. 12 % wszystkich inwestycji unijnych przewidzianych dla programów obejmujących współpracę międzyregionalną, nawiązywanie i podtrzymywanie kontaktów w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” polityki spójności na lata 2007-2013.

- **Cel programu**

Program sieci rozwoju miejskiego URBACT II ma na celu poprawę skuteczności polityki rozwoju miast w UE i wzmocnienie wspólnego podejścia do zintegrowanego rozwoju miejskiego. Wspiera on gromadzenie i upowszechnianie wiedzy i aktywnie przyczynia się do realizacji (odnowionej) strategii lizbońskiej na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia oraz strategii zrównoważonego rozwoju UE.

Głównym celem programu jest:

- dostarczenie narzędzia wymiany i uczenia się dla decydentów politycznych, praktyków oraz organów zaangażowanych w opracowywanie polityki miejskiej: URBACT II jest platformą wymiany wykorzystywaną do tworzenia sieci tematycznych i grup roboczych („projekty”) – w projektach tych biorą udział głównie miasta, ale mogą w nich również uczestniczyć władze lokalne, uniwersytety i centra badawcze;
- wzajemne uczenie się partnerów URBACT, którzy dzielą się doświadczeniami i dobrymi praktykami, wyciągają wnioski i opierają się na nich przy podejmowaniu dalszych działań wykorzystując podejście tematyczne i wiedzę specjalistyczną;
- rozpowszechnianie i przekazywanie wszystkim miastom europejskim dobrych praktyk i doświadczeń zdobytych dzięki wymianie;
- pomaganie twórcom polityki miejskiej, praktykom i osobom zarządzającym programami operacyjnymi w opracowaniu lokalnych planów działania bezpośrednio oddziałujących na politykę i praktykę rozwoju miast na szczeblu lokalnym.

- **Spodziewane efekty inwestycji**

Program URBACT II wesprze łącznie 46 sieci tematycznych i 14 grup roboczych, które przyczynią się do poprawy skuteczności polityki rozwoju miast i do wzmocnienia wspólnego podejścia do zintegrowanego i zrównoważonego rozwoju miast.

Aby zwiększyć lokalny wpływ wymiany i jej wzorcowy charakter, każdy partner biorący udział w projekcie musi opracować lokalny plan działania korzystając z pomocy lokalnej grupy wsparcia. W celu ułatwienia dyskusji i działań związanych z wymianą wiedzy między poszczególnymi sieciami tematycznymi i grupami roboczymi ustanowiono osie tematyczne. Dzięki temu program URBACT II może w pełni wykorzystać dostępną wiedzę i doświadczenie. W poszczególnych państwach członkowskich ustanowiono krajowe punkty rozpowszechniania, aby zapewnić lepszą komunikację pomiędzy URBACT a organami lokalnymi.

URBACT II odgrywa także ważną rolę w inicjatywie „Regiony na rzecz zmian gospodarczych”. Jednym z głównych zadań tej inicjatywy jest połączenie projektów URBACT II z odpowiednimi regionalnymi i krajowymi programami operacyjnymi realizowanymi w ramach funduszy strukturalnych. Przewidywane silne więzi pomiędzy władzami miast a instytucjami zarządzającymi mogą zatem przynieść obopólne korzyści: instytucje zarządzające odnoszą korzyści z lepiej przygotowanych wniosków dotyczących projektów, a miasta korzystają z bezpośredniego kontaktu i współdziałają z organami odpowiedzialnymi za finansowanie. Oznakowanie „szybka ścieżka” jest przyznawane przez Komisję Europejską sieciom URBACT, które:

- zamierzają wnieść istotny wkład do jednego z priorytetowych tematów inicjatywy „Regiony na rzecz zmian gospodarczych”;

- wyraziły zainteresowanie ścisłą współpracą z instytucjami zarządzającymi i służbami Komisji, oraz;
- spełniają szereg kryteriów określonych przez Komisję Europejską.

- **Priorytet**

Program URBACT II koncentruje się na następujących priorytetach w zakresie współpracy:

Priorytet 1: Miasta motorem wzrostu i zatrudnienia [około 44 % całkowitego finansowania ze środków EFRR]

Następujące główne bloki tematyczne:

- promowanie przedsiębiorczości;
- wspieranie innowacyjności i gospodarki opartej na wiedzy;
- zatrudnienie i kapitał ludzki (szanse na zatrudnienie, kwalifikacje, dostęp do rynku pracy, systemy kształcenia i szkolenia, tworzenie miejsc pracy, zwłaszcza dla grup i regionów znajdujących się w niekorzystnej sytuacji).

Priorytet 2: Atrakcyjne miasta, sprzyjające spójności [około 50 % całkowitego finansowania ze środków EFRR]

Objęte są następujące główne bloki tematyczne:

- zintegrowany rozwój obszarów ubogich i obszarów zagrożonych ubóstwem – terenów przemysłowych, centrów miast, ubogich obszarów peryferyjnych;
- integracja społeczna: budownictwo mieszkaniowe, zarządzanie imigracją, młodzież, zdrowie, bezpieczeństwo, technologie informacyjno-komunikacyjne, kultura;
- kwestie dotyczące ochrony środowiska: odpady, poprawa monitorowania środowiska naturalnego, poprawa jakości powietrza; zaopatrzenie w wodę i jej jakość; energie odnawialne, zintegrowana polityka transportowa, rozwijanie społeczeństwa powszechnie stosującego recykling;
- zarządzanie i planowanie urbanistyczne: planowanie urbanistyczne, zarządzanie na różnych szczeblach, udział obywateli, zarządzanie terytorialne (horyzontalne i wertykalne).

Priorytet 3: Pomoc techniczna [6 % całkowitego finansowania ze środków EFRR]

Pomoc techniczna ma zapewnić skuteczne i efektywne zarządzanie programem URBACT II. Instytucja zarządzająca programem powierza ją przede wszystkim sekretariatowi URBACT.

- **Instytucja zarządzająca**

Dane kontaktowe:

Ministère français en charge de la politique de la ville

- Délégation Interministérielle à la Ville -

194, avenue du Président Wilson

93217 Saint Denis la Plaine CEDEX

Francja

URBACT Secretariat

194, avenue du Président Wilson

93217 Saint-Denis la Plaine CEDEX

Francja

Tel.: +33 1 49 17 46 40

Faks: +33 1 49 17 45 55

E-mail: jl.drubigny@urbact.eu

Strona internetowa: www.urbact.eu

- **Podział finansowania według priorytetów (w EUR)***

Priorytet	Wkład UE	Wkład krajowy		Finansowanie ogółem
		Wkład na szczeblu centralnym	Wkład na szczeblu lokalnym	
1. Miasta motorem wzrostu i zatrudnienia	23 462 849	1 238 299	4 181 845	28 882 993
2. Atrakcyjne miasta, sprzyjające spójności	26 657 170	1 311 128	5 142 980	33 111 278
3. Pomoc techniczna	3 199 151	2 624 453	0	5 823 604
Razem	53 319 170	5 173 880	9 324 825	67 817 875

*Norwegia i Szwajcaria uczestniczą w programie samodzielnie finansując udział partnerów ze swojego terytorium. Te wydatki niekwalifikowalne nie są włączone do tabeli.

4. **POLITYKA REGIONALNA: Komisja Europejska inauguruje strategię stymulowania rozwoju regionu Morza Bałtyckiego**

W dniu 10 czerwca br. Komisja Europejska przedstawiła propozycję strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego. Pięć lat po rozszerzeniu region ten stoi w obliczu naglących wyzwań, między innymi pogarszającego się stanu wody w Morzu Bałtyckim, niedostatecznych połączeń komunikacyjnych, barier handlowych i problemów z dostawą energii. Sytuacja ta nasiliła się ze względu na brak skutecznej koordynacji działań. Strategia, która została przedstawiona przez komisarz ds. polityki regionalnej **Danutę Hübner**, ma przede wszystkim na celu maksymalne wykorzystanie potencjału rozwojowego państw członkowskich i regionów w obszarze Morza Bałtyckiego, który jest zamieszkiwany przez blisko 100 mln ludzi.

„Strategia UE dla regionu Morza Bałtyckiego jest istotnym krokiem naprzód, ponieważ stanowi ona nowy rodzaj współpracy unijnej. Nie oznacza ona konieczności przyjmowania nowych aktów prawnych lub powoływania instytucji – opiera się na dążeniu rządów i obywateli państw członkowskich do sprostania wspólnym pilnym wyzwaniom. Komisja proponuje kompleksowy plan działania oparty na szczegółowych konsultacjach z rządami krajowymi i władzami regionalnymi, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi i ośrodkami akademickimi: UE ma odpowiednie kompetencje do tego, aby koordynować pracę, którą należy podjąć w celu maksymalnego wykorzystania dostępnych zasobów służących ochronie Morza Bałtyckiego, pobudzeniu wymiany handlowej i poprawieniu jakości życia dla wszystkich mieszkańców regionu”, powiedziała komisarz **Hübner**.

- **Na czym polegają problemy regionu?**

Region Morza Bałtyckiego stoi w obliczu kilku poważnych wyzwań. Stan wody w morzu pogarsza się ze względu na nadmierne zrzuty azotanów i fosforanów, co stanowi zagrożenie dla jego różnorodności biologicznej. Gospodarki tego regionu powinny być ściślej ze sobą powiązane. Dane statystyczne wskazują na zbyt dużą zależność od handlu z najbliższymi sąsiadami. Rozwój regionu Morza Bałtyckiego utrudniają znaczne odległości w jego obrębie oraz pomiędzy regionem, a resztą Europy: podróż pociągiem z Warszawy do Tallina trwa 36 godzin. Kolejnym problemem jest izolacja Litwy, Łotwy i Estonii w kontekście dostaw

energii. Wciąż istnieje też ryzyko wypadków spowodowane zwiększającą się liczbą zbiornikowców traktujących morze jak autostradę.

- **Dlaczego UE?**

Morze Bałtyckie otoczone jest przez osiem państw członkowskich UE oraz Rosję. W przeszłości przedstawiano wiele sprawozdań i planów działania, jednak ich skutki były ograniczone. Istnieje silna potrzeba lepszej koordynacji działań wielu zaangażowanych stron. Wiele obecnych wyzwań dotyczy dziedzin polityki UE. Programy funduszy strukturalnych UE w regionie zapewniają podstawę do wzmocnienia współpracy. Komisja przedstawia państwom członkowskim swoje propozycje, ale zdaje sobie również sprawę z tego, że wielu wyzwaniom można sprostać jedynie poprzez dobrą współpracę z Rosją. Komisja zaleca stymulowanie współpracy poprzez istniejące inicjatywy, w szczególności “wymiar północny” - wspólną politykę UE, Rosji, Norwegii i Islandii.

- **Pierwsza tego rodzaju strategia**

Strategia ta przyjmuje formę komunikatu i planu działania zawierającego wykaz 80 sztandarowych projektów, spośród których pewne projekty zostały już uruchomione. Cztery fundamenty strategii mają na celu sprawienie, że ta część Europy stanie się:

- Przyjazna dla środowiska (np: dzięki oczyszczaniu ścieków);
- Dobrze prosperująca (np: poprzez promowanie innowacji w małych i średnich przedsiębiorstwach);
- Łatwo dostępna i atrakcyjna (np: poprzez polepszenie połączeń komunikacyjnych);
- Bezpieczna (np: poprzez lepsze systemy reagowania w razie wypadku).

Jest to pierwsza tak kompleksowa strategia przygotowana przez UE na poziomie makroregionu. Może być ona inspiracją do wprowadzenia podobnych działań w basenie Morza Śródziemnego oraz dorzeczu Dunaju. Przede wszystkim stanowi ona jednak pierwszy krok w procesie wdrażania zintegrowanej polityki morskiej UE na poziomie regionu.

W latach 2007 - 2013 region Morza Bałtyckiego otrzyma ponad 50 mld euro wsparcia inwestycyjnego w ramach polityki spójności oraz innych funduszy UE, w tym 27 mld euro na zwiększenie dostępności, prawie 10 mld euro na ochronę środowiska, 6,7 euro na konkurencyjność oraz 697 mld euro na bezpieczeństwo i zapobieganie ryzyku.

- **Przykłady projektów**

- Usunięcie fosforanów z detergentów używanych we wszystkich państwach członkowskich w celu redukcji szkodliwych substancji odżywczych w morzu.
- Wdrożenie “Planu połączenia rynków energii krajów bałtyckich” w celu lepszego połączenia Łotwy, Litwy i Estonii z sieciami europejskimi.
- Do 2013 r. linia „Rail Baltica” połączy Warszawę z Tallinem, umożliwiając docelową prędkość 120 km/h.
- Stworzenie wspólnego systemu nadzoru morskiego.
- Stworzenie funduszu innowacji i badań naukowych wykorzystującego publiczne i prywatne fundusze służące dopasowaniu działalności badawczej do watorów danego regionu.

Tekst strategii i dalsze projektu dostępne są na stronie:

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/baltic/

5. ENERGETYKA: Państwa regionu Morza Bałtyckiego osiągnęły porozumienie w sprawie planu działań związanych z połączeniami międzysystemowymi na rynku energii państw bałtyckich

Przedstawiciele ośmiu nadbałtyckich państw członkowskich UE oraz przewodniczący Komisji Europejskiej **José Manuel Barroso** podpisali protokół ustaleń w sprawie planu działań związanych z połączeniami międzysystemowymi na rynku energii państw bałtyckich. Plan działań związanych z połączeniami międzysystemowymi na rynku energii państw bałtyckich (BEMIP) stanowi owoc dziewięciomiesięcznych prac, podjętych z inicjatywy Komisji i dotyczących określenia konkretnych środków, które umożliwiłyby lepsze połączenie Litwy, Łotwy i Estonii z większymi sieciami energetycznymi w UE.

Podczas poprzedzającej szczyt Rady Europejskiej kolacji z głowami państw i szefami rządów ośmiu państw członkowskich leżących w regionie Morza Bałtyckiego przewodniczący Komisji **José Manuel Barroso** powiedział: „Podpisanie protokołu ustaleń świadczy o poczuciu solidarności, które przyczyniło się do sprawnej i skutecznej współpracy między Komisją a państwami członkowskimi w tej dziedzinie, rozpoczętej w październiku ubiegłego roku, kiedy to uzgodniliśmy szereg działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa energetycznego w regionie Morza Bałtyckiego. Chciałbym w szczególności podziękować grupie wysokiego szczebla - jej ustawiczne starania i wyteżona praca przyniosły efekt w postaci opracowania planu działań w ciągu zaledwie kilku miesięcy.”

Komisarz **Andris Piebalgs** dodał: „Zakończenie izolacji krajów bałtyckich, które wciąż są zdane na siebie pod względem dostaw energii, to zadanie, które należy niezwłocznie podjąć. Widząc działania i projekty zawarte w planie i zatwierdzone przez państwa regionu, jestem przekonany, że możemy zrealizować ten cel w perspektywie średniookresowej.”

Podpisanie protokołu ustaleń rozpoczyna realizację wspomnianego wyżej planu działań, którego głównym celem jest stworzenie w pełni funkcjonującego i zintegrowanego rynku energii, wspieranego niezbędną infrastrukturą, tak aby zwiększyć bezpieczeństwo energetyczne w regionie Morza Bałtyckiego. Oczekuje się, że szwedzka prezydencja w Radzie ułatwi realizację planu i nada priorytetowe znaczenie związanym z nim działaniom następczym.

W drugim strategicznym przeglądzie sytuacji energetycznej, przyjętym przez Komisję w listopadzie 2008 r., skuteczne połączenia międzysystemowe w regionie Bałtyku uznano za jeden z sześciu priorytetowych projektów w dziedzinie infrastruktury energetycznej. Plan BEMIP oraz rozszerzenie skandynawskiego modelu rynku energii elektrycznej na kraje bałtyckie stanowią także najważniejsze projekty w strategii dotyczącej regionu Morza Bałtyckiego, którą Komisja przedstawiła przed tygodniem, tj. 10 czerwca.

Pomysł opracowania planu działań związanych z połączeniami międzysystemowymi na rynku energii państw bałtyckich przedstawił w październiku przewodniczący Barroso, również podczas kolacji poprzedzającej szczyt Rady. Wkrótce potem powołano grupę wysokiego szczebla, w której skład weszli przedstawiciele ośmiu państw regionu Morza Bałtyckiego: Danii, Estonii, Finlandii, Litwy, Łotwy, Niemiec, Polski i Szwecji, a także obserwator z Norwegii, i której przewodniczył Matthias Ruete, dyrektor generalny DG ds. Transportu i Energii. Komisja ułatwiła prace nad planem BEMIP, a teraz będzie monitorować jego realizację. Pierwsze sprawozdanie z postępów zostanie przedstawione w grudniu 2009 r.

Szereg proponowanych projektów w planie BEMIP dotyczących infrastruktury stanowi część europejskiego programu naprawy gospodarczej (EERP). Oznacza to, że projekty dotyczące infrastruktury energetycznej w regionie mogą otrzymać dodatkowe wsparcie w wysokości ponad pół miliarda euro. Wsparcie to należy traktować jako uzupełnienie innych istniejących źródeł pomocy finansowej, takich jak Fundusz Spójności, program TEN-E itd.

- **Kontekst**

Główne wnioski końcowego sprawozdania grupy wysokiego szczebla ds. BEMIP ujęto w formie planu działań obejmującego trzy następujące dziedziny:

- ***Integracja rynku energii***

Uzgodniono strukturę rynku energii elektrycznej, opartej na modelu skandynawskim. Zaproponowano szczegółowy harmonogram opisujący praktyczne działania na rzecz wprowadzenia nowego modelu rynku i usunięcia przeszkód w tworzeniu regionalnego rynku energii elektrycznej w krajach bałtyckich, zgodnie z unijnymi przepisami w zakresie wewnętrznego rynku energii elektrycznej. Działania te obejmują między innymi zniesienie cen regulowanych, rozdzielenie działań i ról operatorów systemu przesyłowego, zniesienie ograniczeń transgranicznych, wprowadzenie rynkowego zarządzania ograniczeniami przesyłowymi, jak również wspólne rezerwy i zrównoważenie rynku energii, całkowite otwarcie rynku detalicznego i ustanowienie wspólnej giełdy dla fizycznego handlu energią w regionie Skandynawii i Bałtyku. Postępy w realizacji powyższych elementów struktury rynku stanowią bardzo ważny etap integracji systemów energii elektrycznej trzech krajów bałtyckich ze skandynawskim modelem rynku energii elektrycznej. Dnia 27 kwietnia premierzy trzech krajów bałtyckich podpisali w Wilnie wspólną deklarację, która potwierdziła ich polityczne zaangażowanie na rzecz rzeczywistego otwarcia rynków i integracji w sektorze energii elektrycznej.

- ***Połączenia międzysystemowe i wytwarzanie energii elektrycznej***

Projekty dotyczące infrastruktury, które mają umożliwić integrację rynków energii elektrycznej w regionie Morza Bałtyckiego, określono i oceniono na podstawie uproszczonej metodyki. Istnieją trzy grupy projektów:

- 1) *Ogólny plan skandynawski* obejmuje projekty realizowane między krajami skandynawskimi, takie jak m.in. Fenno-Skan II łączący Finlandię i Szwecję, Storebælt w Danii, między Szwecją i Norwegią, South Link w Szwecji i Skagerrak IV między Danią i Norwegią.
- 2) W przypadku projektów *łączących region bałtycki z krajami skandynawskimi oraz Polską* wszystkie połączenia systemowe – NordBalt (znany wcześniej jako SwedLit) łączący Szwecję i Litwę, Estlink-2 między Estonią i Finlandią oraz LitPol między Polską i Litwą – są opłacalne ekonomicznie. Do tej grupy projektów zalicza się wzmocnienie elektroenergetycznej sieci przesyłowej między trzema krajami bałtyckimi.
- 3) Trzecią grupę projektów stanowią *połączenia systemowe między Polską i Niemcami*. Ich główne zadania – w przeciwieństwie do integracji rynkowej będącej celem wcześniej wymienionych projektów – są związane z przepływami pętlowymi powodowanymi przez wytwarzanie energii wiatrowej na północy. Do tej grupy projektów należą inicjatywy podejmowane przez europejskich koordynatorów: G.W. Adamowitscha (wraz z tzw. „siedmiostronnym” Forum Środkoeuropejskim) oraz prof. W. Mielczarskiego.

– ***Wewnętrzny rynek gazu i jego infrastruktura***

W przypadku infrastruktury głównym celem jest poprawa bezpieczeństwa dostaw poprzez osiągnięcie wyższego poziomu dywersyfikacji tras przesyłowych i źródeł gazu. Dobrze rokują możliwości projektów, które mogłyby pozwolić na realizację tego celu, co obejmuje też połączenia międzysystemowe – nowe bądź poprzez zapewnienie możliwości przesyłu w dwie strony, instalacje dla skroplonego gazu ziemnego (LNG) jak również rozwój instalacji przechowywania gazu. Grupa wysokiego szczebla ustaliła, że należy nadal pracować nad elementami planu BEMIP dotyczącymi sektora gazu.

6. POMOC PAŃSTWA: Komisja przyjęła wytyczne dotyczące szczegółowej oceny pomocy regionalnej dla dużych projektów inwestycyjnych

Komisja Europejska przyjęła dokument z wytycznymi określający kryteria szczegółowej oceny pomocy regionalnej dla dużych projektów inwestycyjnych. W wytycznych podano, jakich informacji Komisja potrzebuje do przeprowadzenia szczegółowej oceny zgodności środka oraz jakie metody stosuje w celu wyważenia pozytywnych i negatywnych skutków pomocy. Wytyczne te są zgodne z bardziej zaawansowanym podejściem ekonomicznym, które jest stosowane w procesie analizy pomocy państwa i opiera się na zasadach przyjętych w planie działań w zakresie pomocy państwa. Stanowią one element starań Komisji, w wyniku których zasady pomocy państwa mają stać się prostsze i bardziej zrozumiałe.

Komisarz ds. konkurencji **Neelie Kroes** powiedziała: „Przyjęcie dokumentów zawierających wytyczne to potrzebny i odpowiedni krok. Dzięki temu władzom publicznym i przedsiębiorstwom łatwiej będzie zrozumieć, jak w celu skrócenia procesu decyzyjnego należy przedstawiać projekty pomocy regionalnej związane z dużymi inwestycjami. To dalszy krok w kierunku podejścia ekonomicznego określonego w planie działań w zakresie pomocy państwa przyjętym przez Komisję w 2005 r.”

Zgodnie z wytycznymi w sprawie pomocy regionalnej na lata 2007-2013 duże projekty inwestycyjne, których wartość przekracza pewien pułap powinny być indywidualnie zgłaszane Komisji, ponieważ mogą nieść ze sobą większe ryzyko zakłócenia konkurencji. Komisja otwiera formalne postępowanie wyjaśniające w stosunku do projektów, w których beneficjent pomocy ma udział w rynku wyższy niż 25% lub zdolności produkcyjne osiągnięte dzięki projektowi stanowią ponad 5% rynku (podczas gdy wskaźnik wzrostu przedmiotowego rynku produktowego nie przekracza wskaźnika wzrostu PKB w EOG). Pomoc regionalna na tak duże inwestycje wiąże się z wyższym ryzykiem zakłócenia konkurencji. Komisja przedstawiła właśnie dalsze wytyczne dotyczące sposobu przeprowadzania oceny szczegółowej.

Wytyczne opierają się na zasadach określonych w planie działań w zakresie pomocy państwa, przyjętym przez Komisję, a przede wszystkim na teście bilansującym, którego celem jest wyważenie pozytywnych skutków pomocy oraz skutków negatywnych będących następstwem potencjalnego zakłócenia konkurencji. Państwa członkowskie powinny zatem informować o pożytecznych skutkach pomocy, jak również o jej stosowności, proporcjonalności i efekcie zachęty. Na tych kryteriach Komisja oprze swoją ogólną ocenę pomocy.

Pełny tekst dokumentu z wytycznymi jest dostępny pod adresem:
http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/reform/reform.cfm

7. POMOC PAŃSTWA: Komisja przyjmuje wskazówki w sprawie pomocy na szkolenia oraz na zatrudnienie pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i pracowników niepełnosprawnych

Komisja Europejska przyjęła dwa dokumenty zawierające wskazówki, w których zdefiniowano kryteria dla potrzeb pogłębionej oceny pomocy o dużej wartości, przeznaczonej na szkolenia oraz na zatrudnienie pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i pracowników niepełnosprawnych. We wskazówkach określono, jakich informacji potrzebuje Komisja dla przeprowadzenia oceny, oraz jakie metody stosuje w celu wyważenia pozytywnych i negatywnych skutków pomocy. Kryteria te są zgodne z bardziej zaawansowanym podejściem gospodarczym, które jest stosowane w procesie analizy pomocy państwa i opiera się na zasadach przyjętych w planie działań w zakresie pomocy państwa. Stanowią one element starań Komisji, w wyniku których zasady pomocy państwa mają stać się bardziej zrozumiałe i prostsze.

Komisarz ds. konkurencji **Neelie Kroes** powiedziała: „Przyjęcie dokumentów zawierających wskazówki to potrzebne i odpowiednie posunięcie. Dzięki temu władzom publicznym i przedsiębiorstwom łatwiej będzie zrozumieć, jak należy postępować, by szybko uzyskać zgodę na przyznanie pomocy na szkolenia oraz na zatrudnienie pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i pracowników niepełnosprawnych. Wskazówki te są kolejnym etapem wdrażania naszego podejścia gospodarczego w procesie oceny pomocy państwa, zgodnie z planem działań w zakresie pomocy państwa przyjętym przez Komisję w 2005 r. Jednocześnie uzupełniają one informacje zawarte w skierowanym do Rady Europejskiej komunikacie Komisji w sprawie wspólnego zaangażowania na rzecz zatrudnienia”.

Przyjęte niedawno ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych pozwala państwom członkowskim na udzielenie licznych środków pomocy, obejmującej pomoc na szkolenia oraz na zatrudnienie pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i pracowników niepełnosprawnych, bez konieczności wcześniejszego zgłaszania takiej pomocy Komisji. Jednak środki pomocy indywidualnej o dużej wartości mogą stwarzać zagrożenia w postaci zakłóceń konkurencji. W związku z powyższym w odniesieniu do takich środków w dalszym ciągu będzie wymagane zgłoszenie, tak aby możliwe było dokonanie oceny, czy pozytywne skutki przeważają nad skutkami negatywnymi.

Wartość progowa projektów pomocy na szkolenia określona w ogólnym rozporządzeniu w sprawie wyłączeń grupowych, której przekroczenie skutkuje obowiązkiem zgłoszenia takiej pomocy Komisji, wynosi 2 mln EUR. Jeżeli chodzi o pomoc na zatrudnienie, próg ten określono na poziomie 5 mln EUR na jedno przedsiębiorstwo rocznie, z przeznaczeniem na zatrudnienie pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji, oraz 10 mln EUR na jedno przedsiębiorstwo rocznie, z przeznaczeniem na zatrudnienie pracowników niepełnosprawnych. We wskazówkach dotyczących pomocy na szkolenia oraz na zatrudnienie przedstawiono kryteria, na których Komisja będzie się opierać, dokonując oceny zgodności takich zgłaszanych indywidualnie środków.

W szczególności są to wskazówki odnośnie do rodzaju informacji, jakich wymaga Komisja oraz stosowanych przez nią metod oceny. Kryteria opierają się na zasadach określonych w planie działań w zakresie pomocy państwa, przyjętym przez Komisję, a przede wszystkim na teście bilansującym, którego celem jest wyważenie pozytywnych skutków pomocy oraz skutków negatywnych będących następstwem potencjalnego zakłócenia konkurencji. Na takiej

postawie Komisja będzie dokonywać całościowej oceny pomocy, dążąc do ustalenia, czy dany środek pomocy może zostać w pełni zaakceptowany.

8. SPRAWY KONSUMENTÓW: Przed wyjazdem na urlop dowiedz się więcej o ochronie przed słońcem

U progu sezonu wakacyjnego Komisja Europejska uświadamia konsumentom znaczenie odpowiedniej ochrony przed słońcem tego lata oraz przypomina im, by zwracali uwagę na bardziej jednoznaczne oznakowania na opakowaniach produktów ochrony przeciwsłonecznej. Nowe oznaczenia – w tym nowe logo lub naklejka informująca o ochronie przed promieniowaniem UV-A oraz zakaz stosowania takich wprowadzających w błąd oznaczeń, jak „blokada przeciwsłoneczna” lub „całkowita ochrona” – są rezultatem przyjętego we wrześniu 2006 r. zalecenia Komisji dotyczącego produktów ochrony przeciwsłonecznej. Komisja stara się również przypomnieć konsumentom, że wiele powodów przemawia za tym, by produkty te były tylko jednym ze środków ochrony przed promieniowaniem słonecznym UV.

Komisarz ds. konsumentów **Meglana Kunewa** powiedziała: „Chcemy jasno poinformować konsumentów w tegorocznym okresie wakacyjnym: bądźcie w pełni świadomi, że filtr przeciwsłoneczny jest tylko jednym z szeregu środków potrzebnych dla skutecznej ochrony przed słońcem, i zwracajcie uwagę na nowe oznaczenia oraz dokonujcie świadomego wyboru produktów ochrony przeciwsłonecznej, z których Wy i Wasze rodziny będziecie korzystać tego lata”.

Komisarz ds. zdrowia **Androulla Vassiliou** powiedziała: „Wszyscy, starsi i młodszy, potrzebują odpowiedniej informacji o dostępnych środkach ochrony przed promieniowaniem UV przy korzystaniu ze słońca. To dlatego Komisja Europejska w ramach programu w dziedzinie zdrowia monitoruje narażenie na promieniowanie ultrafioletowe w Unii Europejskiej oraz jego wpływ na częstotliwość występowania raka skóry, jak również opracowywanie odpowiednich strategii zapobiegawczych i ograniczających ryzyko”.

• Ulepszone oznakowanie

Wymagania dotyczące informacji na etykietach produktów z filtrem przeciwsłonecznym zostały określone w wydanym we wrześniu 2006 r. zaleceniu Komisji w sprawie skuteczności produktów ochrony przeciwsłonecznej i odnoszących się do nich oświadczeń. Zgodnie z tym zaleceniem:

- Oznaczenia takie jak „blokada przeciwsłoneczna” lub „stuprocentowa ochrona” nie powinny być więcej stosowane. Pomimo że na produktach zawierających filtry przeciwsłoneczne często pojawiają się informacje takie jak „blokada przeciwsłoneczna” (ang. sunblocker) lub „całkowita ochrona”, nie ma takiego produktu, który zapewniałby pełną ochronę przed promieniowaniem UV.
- Oprócz tradycyjnych oznaczeń SPF (współczynnik ochrony przeciwsłonecznej) należy stosować znormalizowane opisy słowne („niska”, „średnia”, „wysoka” i „bardzo wysoka” ochrona), dzięki którym klient może dobrać odpowiedni produkt ochrony przeciwsłonecznej.
- Lepsze oznakowanie odnoszące się do ochrony przed promieniowaniem UV-A: promieniowanie UV-B jest przyczyną oparzeń słonecznych, natomiast promieniowanie

UV-A powoduje przedwczesne starzenie się skóry i ma niekorzystny wpływ na układ odpornościowy organizmu. Oba typy promieniowania w znacznym stopniu zwiększają ryzyko wystąpienia raka skóry. Współczynnik ochrony przeciwsłonecznej, zwany SPF (ang. sun protection factor), odnosi się tylko do poziomu ochrony przed oparzeniem słonecznym (promieniowanie UV-B), a nie do podobnych skutków promieniowania UV-A. Produkty ochrony przeciwsłonecznej, które zapewniają ochronę tylko przed promieniowaniem UV-B, mogą dawać fałszywe poczucie bezpieczeństwa, ponieważ nie chronią skóry przed niebezpiecznym promieniowaniem UV-A.

- Producenci umieszczają na etykietach produktów znormalizowane oznaczenie ochrony przed UV-A. Odnosi się ono do określonej ilościowo, minimalnego, obliczonego przy pomocy standardowej metody badawczej poziomu ochrony, który jest tym wyższy, im wyższy jest SPF.

• **Fakty dotyczące realizacji zalecenia Komisji**

Colipa (europejskie stowarzyszenie producentów reprezentujące interesy branży kosmetycznej, toaletowej i perfumeryjnej) po raz drugi przeprowadziło ankietę wśród swych członków w celu zbadania sytuacji na rynku UE w roku 2009 w odniesieniu do stopnia zgodności produktów ochrony przeciwsłonecznej z zaleceniem UE.

- Jeśli chodzi o wymagany poziom ochrony przed UVA uzyskiwany dzięki produktom ochrony przeciwsłonecznej (minimalny stosunek 1:3 między ochroną przed UVA a ochroną przed UVB), 96% produktów jest zgodnych z zaleceniem UE.
- Jeśli chodzi o stosowanie nowego logo UVA, 95% produktów ochrony przeciwsłonecznej posiada znormalizowane logo UVA wprowadzone przez Colipa, co pozwala konsumentom łatwo rozpoznać produkty zapewniające odpowiednią ochronę przed UVA.
- Ogółem, ankietę przeprowadzona przez Colipa wykazała, że określone w zaleceniu Komisji z 2006 r. środki służące ochronie przed UVA naprawdę przyjęły się na rynku UE. Praktycznie każdy produkt ochrony przeciwsłonecznej oferowany konsumentom jest zgodny z oczekiwaniami Komisji.

• **O czym powinni pamiętać konsumenci w sezonie letnim bieżącego roku?**

Konsumenci powinni poszukiwać produktów noszących ulepszone oznakowania. Równocześnie zaleca się, aby konsumenci stosowali produkty ochrony przeciwsłonecznej jako tylko jeden z wielu środków ochrony przed słońcem. Oprócz tego należy:

- unikać zbyt długiego przebywania na słońcu w godzinach, kiedy promieniowanie jest najsilniejsze (zazwyczaj od godz. 11 do 15);
- jeśli uniknięcie promieniowania nie jest możliwe – zabezpieczyć skórę odpowiednim ubraniem; dodatkowo chronić się, używając nakryć głowy i okularów słonecznych;
- używać produktów ochrony przeciwsłonecznej chroniących zarówno przed promieniowaniem UVB, jak i UVA;
- zapobiegać narażeniu niemowląt i małych dzieci na bezpośrednie działanie promieni słonecznych;
- używać produktów ochrony przeciwsłonecznej w odpowiedniej ilości. Prawidłowe stosowanie produktu jest tak samo ważne, jak jego wybór. Aby osiągnąć poziom ochrony równy wskazanemu na opakowaniu współczynnikowi ochrony przeciwsłonecznej, należy nałożyć produkt w ilości 2mg/cm² skóry.
- Do ochrony ciała osoby dorosłej potrzeba zatem około 36 gramów kremu przeciwsłonecznego, czyli około sześciu pełnych łyżeczek. Zazwyczaj konsumenci

używają jedynie połowy tej ilości. Aby utrzymać odpowiedni poziom ochrony, trzeba tę samą ilość nałożyć powtórnie po wyjściu z wody lub wytarciu się ręcznikiem.

Poniżej przedstawiono symbole graficzne, które są stosowane w celu podkreślenia znaczenia powyższych informacji i innych podstawowych danych i liczb dotyczących działania promieniowania słonecznego, zawartych poniżej.

- **Nowe wymagania dotyczące oznakowania:**

Oznaczenie kategorii	Oznaczenie współczynnika ochrony przeciwsłonecznej
„Niska ochrona”	„6”
	„10”
„Średnia ochrona”	„15”
	„20”
	„25”
„Wysoka ochrona”	„30”
	„50”
„Bardzo wysoka ochrona”	„50+”

Współfinansowane przez Komisję Europejską projekty dotyczące raka skóry:

http://ec.europa.eu/health/ph_information/dissemination/diseases/cancer_en.htm

9. USŁUGI: Załatwianie spraw administracyjnych drogą elektroniczną: Komisja Europejska rozwija usługi transgraniczne dzięki nowoczesnym technologiom

Komisja Europejska dofinansuje projekt realizowany przez Austrię, Francję, Grecję, Niderlandy, Niemcy, Polskę i Włochy pomagając administracji państwowej udoskonalić obsługę sektora usługowego przez Internet. Do końca 2009 r. każde państwo członkowskie UE utworzy punkty kompleksowej obsługi, dzięki którym firmy będą mogły załatwić sprawy administracyjne drogą elektroniczną. Pozwoli to na przykład belgijskiemu usługodawcy załatwić wszystkie niezbędne formalności przez Internet, aby otworzyć kawiarnię w Holandii. Projekt pilotażowy posłuży dalszemu podniesieniu poziomu jakości obsługi elektronicznej. W ciągu najbliższych trzech lat w projekt pilotażowy zainwestowanych zostanie 14 mln EUR, z czego połowa pochodzić będzie z unijnego programu na rzecz konkurencyjności i innowacji.

„Inwestycje w najnowsze technologie informacyjne to najważniejsza droga rozwoju współpracy pomiędzy administracją państwową w różnych krajach oraz ułatwiająca

przedsiębiorcom dostęp do rynków w innych państwach członkowskich” powiedziała **Viviane Reding**, komisarz ds. społeczeństwa informacyjnego i mediów. „Obsługa przez Internet bez zbędnej biurokracji umożliwi europejskim przedsiębiorcom ekspansję na nowych rynkach i zwiększy handel w UE. W efekcie nastąpi wzrost gospodarczy i powstanie więcej miejsc pracy na jednolitym rynku.”

Usługi to główna siła napędowa wzrostu gospodarczego i nowych miejsc pracy w Europie generując 70% PKB Unii Europejskiej. W ostatnich latach były one źródłem 95% nowych miejsc pracy. O ile wymiana towarów w UE nie jest już niczym ograniczona, o tyle jednolity rynek usług nie osiągnął jeszcze pełni swoich możliwości. Ograniczenia prawne i administracyjne nadal utrudniają usługodawcom zakładanie firm w innych krajach lub prowadzenie sprzedaży za granicą.

Projekt pilotażowy realizowany przez Komisję Europejską we współpracy z Austrią, Francją, Grecją, Niderlandami, Niemcami, Polską i Włochami przyniesie nowe rozwiązania techniczne podnoszące poziom jakości transgranicznej obsługi przez administrację państwową. Punkty kompleksowej obsługi, dzięki którym firmy będą mogły załatwić wszystkie formalności w jednym miejscu, powstaną w każdym państwie członkowskim do końca 2009 r. Dzięki nim projekt pilotażowy posłuży ujednoczeniu różnych procedur stosowanych w tym zakresie w krajach UE. Sprzyjać on będzie korzystaniu z obsługi elektronicznej i opracowaniu wspólnych wymogów, wspólnych standardów zapewniających bezpieczeństwo transakcji na całym terytorium UE oraz korzystać będzie z najlepszych praktyk, otwartych specyfikacji i przyjaznych użytkownikowi rozwiązań.

- **Podstawowe informacje:**

Projekt uproszczonych formalności elektronicznej obsługi transgranicznej o nazwie „Simple Procedures Online for Cross-border Services” (SPOCS) jest zakrojonym na szeroką skalę projektem pilotażowym, współfinansowanym przez Komisję Europejską w ramach programu na rzecz wspierania polityki w zakresie technologii informacyjnych i komunikacyjnych, który stymuluje innowację i konkurencyjność poprzez bardziej powszechne i bardziej efektywne wykorzystanie technologii informacyjnych przez obywateli, przedsiębiorców i administrację państwową. Program ten jest częścią programu na rzecz konkurencyjności i innowacji, którego celem jest wspieranie konkurencyjności europejskich przedsiębiorstw. Jego budżet wynosi ponad 3,6 mld EUR w latach 2007-2013.

Do końca 2009 r., na podstawie unijnej dyrektywy o usługach, wszystkie państwa członkowskie UE muszą utworzyć punkty kompleksowej obsługi, dzięki którym usługodawcy będą mogli w łatwy sposób uzyskać wszystkie niezbędne informacje i drogą elektroniczną załatwić wszelkie wymagane formalności, bez konieczności kontaktowania się z kilkoma organami administracji lub organizacjami zawodowymi.

Zakrojone na szeroką skalę projekty pilotażowe realizowane są przez uczestniczące w nich kraje i mają na celu udostępnienie rozwiązań opartych na zaawansowanych technologiach na potrzeby usług transgranicznych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym. Projekty te mają na celu określenie wspólnych specyfikacji, które mogłyby być udoskonalone i upowszechnione, co umożliwiłoby różnym systemom krajowym komunikację i interakcję, tak aby obywatele i przedsiębiorcy mogli w pełni korzystać z jednolitego rynku.

Dodatkowe informacje na stronach poświęconych eGovernment (elektronicznej administracji):
<http://ec.europa.eu/egovernment>

Program na rzecz wspierania polityki w zakresie technologii informacyjnych i komunikacyjnych (ICT): http://ec.europa.eu/information_society/activities/ict_psp

Program Komisji Europejskiej na rzecz konkurencyjności i innowacji:
http://ec.europa.eu/cip/index_en.htm

Unijna dyrektywa o usługach:
http://ec.europa.eu/internal_market/services/services-dir/index_en.htm

10. USŁUGI: Komisja wyraża zadowolenie ze zobowiązania przedstawicieli przemysłu do wprowadzenia na rynek uniwersalnych ładowarek do telefonów komórkowych

Niekompatybilność ładowarek do telefonów komórkowych powoduje nie tylko poważne niedogodności dla użytkowników telefonów, ale również przyczynia się do produkcji zbędnych odpadów. Dlatego też Komisja wezwała producentów do rozwiązania tego problemu na zasadzie dobrowolnego zobowiązania, które pozwoliłoby uniknąć wprowadzania nowych przepisów. W rezultacie najwięksi producenci telefonów komórkowych zgodzili się na harmonizację ładowarek w UE. W protokole ustaleń, który został przedłożony Komisji, przedstawiciele przemysłu zobowiązali się do zapewnienia kompatybilności ładowarek za pomocą złącza mini USB. Dodatkowo, aby ułatwić realizację tych postanowień, opracowane zostaną nowe normy UE, mające zapewnić trwałe bezpieczne używanie ładowarek. Pierwsza generacja telefonów przystosowanych do nowych uniwersalnych ładowarek powinna pojawić się na unijnym rynku w 2010 r.

Wiceprzewodniczący Komisji **Günter Verheugen**, odpowiedzialny za politykę w zakresie przemysłu i przedsiębiorstw, powiedział: „Bardzo się cieszę, że przedstawiciele sektora doszli do porozumienia, które w znacznym stopniu ułatwi konsumentom życie. Będą mogli ładować telefony komórkowe w dowolnym miejscu za pomocą nowej uniwersalnej ładowarki. Przyczyni się to również zdecydowanie do ograniczenia ilości odpadów elektronicznych, ponieważ zakup nowego telefonu nie będzie już wymagał zakupu nowej ładowarki. Bardzo się cieszę również z faktu, że rozwiązanie wypracowano w drodze samoregulacji. Dzięki temu, w opinii Komisji, nie ma już potrzeby wprowadzania nowych przepisów w tej dziedzinie.”

W Unii Europejskiej w użyciu jest nadmiar ładowarek do telefonów komórkowych. Wiele z nich nadaje się wyłącznie do jednego rodzaju telefonów. W każdym niemal domu jest kilka ładowarek, które z czasem stają się niepotrzebne. Stare ładowarki przyczyniają się do powstawania tysięcy ton odpadów rocznie.

Po intensywnych i konstruktywnych negocjacjach z Komisją Europejską producenci telefonów komórkowych zgodzili się rozwiązać ten problem. W protokole ustaleń, który został przedłożony Komisji, przedstawiciele przemysłu zobowiązali się do zapewnienia kompatybilności nowej generacji telefonów przystosowanych do przesyłania danych przy wykorzystaniu złącza mini USB jako interfejsu do zasilania. Zgodnie z oczekiwaniami złącza te mają zapewnić satysfakcjonującą wydajność ładowania.

W przyszłości:

- użytkowanie telefonów komórkowych stanie się prostsze;
- zmniejszy się liczba ładowarek;
- wywarły zostanie pozytywny wpływ na środowisko.

Protokółowi ustaleń towarzyszyć będzie nowa norma UE. Nowa norma zagwarantuje bezpieczne stosowanie nowych telefonów komórkowych oraz unikanie zakłóceń radioelektrycznych. Komisja Europejska będzie kontynuować ścisłą współpracę z producentami, aby zapewnić jak najszybszą realizację tych postanowień. Zgodnie z szacunkami Komisji pierwsza generacja telefonów przystosowanych do nowych uniwersalnych ładowarek powinna pojawić się na unijnym rynku w 2010 r. Protokół ustaleń podpisały następujące przedsiębiorstwa: Apple, LG, Motorola, NEC, Nokia, Qualcomm, Research In Motion (RIM), Samsung, Sony Ericsson, Texas Instruments.

Komisja z zadowoleniem przyjmuje fakt, że protokół nie będzie określał na stałe sztywnych rozwiązań technologicznych, przez co stałby się barierą dla innowacyjności. W odpowiednim momencie protokół będzie bowiem musiał zostać dostosowany do przyszłych technologii w zakresie zasilania.

11. USŁUGI: Unijne rozporządzenie w sprawie roamingu pokonuje ostatnią przeszkodę: Rada toruje drogę dla niższych cen od 1 lipca

W dniu 8 czerwca br. ministrowie 27 państw członkowskich UE przyjęli oficjalnie nowe przepisy dotyczące roamingu, zaproponowane przez Komisję Europejską we wrześniu ubiegłego roku i zatwierdzone przez Parlament Europejski w kwietniu. Nowe unijne przepisy przyniosą użytkownikom od 1 lipca jeszcze większą, nawet 60-procentową redukcję opłat za roaming – w samą porę dla wyjeżdżających na wakacje. Nowe rozporządzenie gwarantuje w szczególności użytkownikom opłatę nieprzekraczającą 0,11 euro (bez VAT) za wysłanie SMS-a podczas pobytu za granicą w UE. Użytkownicy telefonów komórkowych będą mogli również korzystać z Internetu, pobierać filmy lub wysyłać zdjęcia z wakacji bez ryzyka szoku na widok rachunku za roaming po powrocie z wakacji. Zgodnie z nowymi przepisami operatorzy komórkowi muszą naliczać użytkownikom opłatę za połączenie roamingowe po 30 sekundach w ujęciu sekundowym zamiast naliczania minutowego, co – jak się oczekuje – doprowadzi do zmniejszenia wysokości rachunków telefonicznych o 24 proc. Przyjęte przez Radę Unii Europejskiej nowe przepisy dotyczące roamingu zaczną obowiązywać od 1 lipca we wszystkich 27 państwach członkowskich.

„Dzisiejsza jednomyślna decyzja Rady Unii Europejskiej oznacza, że nowe przepisy dotyczące roamingu pokonały ostatnią proceduralną przeszkodę i od 1 lipca przyniosą konsumentom natychmiastowe korzyści. Rada podąży tym samym za przykładem Parlamentu Europejskiego, który w kwietniu opowiedział się zdecydowaną większością głosów za przyjęciem nowych przepisów. Jest to wspaniała wiadomość dla europejskich obywateli, którzy już podczas tegorocznych wakacji będą mogli korzystać z telefonów komórkowych bez obawy o wysoki rachunek”, powiedziała **Viviane Reding**, komisarz ds. telekomunikacji.

Po osiągnięciu porozumienia politycznego między Parlamentem Europejskim i Radą na początku roku, Parlament na sesji plenarnej w kwietniu opowiedział się przeważającą większością głosów (646 głosów za, 22 przeciw i 9 głosów wstrzymujących się) za przyjęciem rozporządzenia. W celu przyspieszenia procesu legislacyjnego oraz zagwarantowania, że nowe przepisy dotyczące roamingu wejdą w życie przed letnimi wakacjami, ministrowie państw członkowskich przyjęli unijne rozporządzenie w sprawie roamingu na dzisiejszym posiedzeniu

Rady ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Ochrony Konsumentów, po tym jak w listopadzie ubiegłego roku ministrowie ds. telekomunikacji z 27 państw członkowskich wyrazili nieformalnie poparcie polityczne dla wniosku Komisji.

- **Szczegółowe informacje na temat przyjętych przepisów**

Zatwierdzone przez Radę nowe unijne przepisy dotyczące roamingu:

- ograniczą wysokość opłat naliczanych abonentom za wysłanie SMS-a z zagranicy do maksymalnie 0,11 euro (bez VAT), w porównaniu z obecną średnią ceną wynoszącą 0,28 euro (przy czym na przykład w Holandii i Portugalii opłata za takiego SMS-a przekracza 0,35 euro);
- znacząco obniżą opłaty za transmisję danych (koszty korzystania z Internetu lub pobierania filmów za pomocą telefonu komórkowego podczas przebywania za granicą), poprzez wprowadzenie pułapu opłaty hurtowej na poziomie 1 euro za megabajt pobieranych danych, w porównaniu z obecną średnią ceną hurtową na poziomie 1,68 euro za megabajt (w niektórych krajach jest ona dużo wyższa: nawet 6,82 euro w Irlandii, 5,30 euro w Grecji czy 5,10 euro w Estonii). Pułap opłaty hurtowej spadnie w 2010 r. do 0,80 euro, zaś w 2011 r. do 0,50 euro i doprowadzi do dalszego obniżenia wysokości rachunków płaconych przez konsumentów.
- będą chronić konsumentów przed „szokującymi fakturami”, umożliwiając im ustawienie mechanizmu odcinającego w momencie, gdy faktura osiągnie kwotę 50 euro, chyba że konsument wybierze wyższą kwotę maksymalną. Operatorzy są zobowiązani do wprowadzenia tych środków zapewniających przejrzystość do marca 2010 r.
- jeszcze bardziej obniżą wysokość opłat za połączenia telefonii komórkowej w roamingu. Obecne pułapy na poziomie 0,46 euro za połączenia wykonywane z zagranicy i 0,22 euro za połączenia otrzymywane za granicą, zostaną obniżone odpowiednio do 0,43 euro i 0,19 euro od 1 lipca 2009 r., a następnie odpowiednio do 0,39 euro i 0,15 euro od 1 lipca 2010 r., po czym do 0,35 euro i 0,11 euro od 1 lipca 2011 r. (są to ceny za minutę, bez VAT);
- wprowadzą zasadę sekundowego naliczania opłat po pierwszych 30 sekundach połączenia wykonywanego z zagranicy i od pierwszej sekundy połączenia otrzymywanego za granicą. Obecnie w ramach naliczania minutowego użytkownicy płacą około 20% więcej niż wynika z rzeczywistego czasu połączenia wykonywanego lub otrzymywanego za granicą.

12. USŁUGI: Niezależny, otwarty i odpowiedzialny charakter zarządzania internetem celem Komisji Europejskiej

Komisja Europejska jako organ wykonawczy Unii Europejskiej wzywa w ogłoszonej 18 czerwca br. strategii do większej przejrzystości i wielostronnej rozliczalności w zarządzaniu internetem. Liczba internautów na całym świecie sięga dziś półtora miliarda, z czego 300 mln żyje w 27 państwach członkowskich Unii Europejskiej. Obecnie za koordynację najważniejszych elementów internetu odpowiada prywatny podmiot z siedzibą w USA: ICANN (ang. Internet Corporation for Assigned Names and Numbers - Internetowa Korporacja ds. Nadawania Nazw i Numerów). Komisja uznaje fakt, iż przedsiębiorstwa prywatne – o ile są one odpowiedzialne i niezależne – powinny w dalszym ciągu przewodzić w codziennym administrowaniu i utrzymywaniu funkcjonalności internetu. Zdaniem Komisji podejmowanie decyzji w sprawach internetu, zwłaszcza dotyczących otwartości i bezpieczeństwa wymaga zachowania zasad przejrzystości i odpowiedzialności, ponieważ ich skutki dotyczą praktycznie każdego z mieszkańców naszej planety. Działalność ICANN opiera się aktualnie na umowie o współpracy (Joint Project Agreement) zawartej z

Departamentem Handlu USA. Umowa ta wygasa 30 września 2009 r. Według Komisji Europejskiej przyszłe ustalenia na temat prawidłowego zarządzania internetem powinny odzwierciedlać ogromną rolę, jaką ta globalna sieć zaczęła odgrywać we wszystkich krajach.

Jak ujęła to **Viviane Reding**, komisarz UE ds. społeczeństwa informacyjnego i mediów, „Internetowa Korporacja ds. Nadawania Nazw i Numerów wkroczy niebawem w decydującą fazę rozwoju. Czy stanie się w pełni niezależną organizacją, odpowiedzialną jedynie przed światową społecznością internetową? Tego właśnie oczekują Europejczycy i do tego zamierzamy dążyć. Apeluję do władz USA o współpracę z Unią Europejską w tym kierunku.”

Zdaniem Komisji, z chwilą wygaśnięcia dwustronnej umowy między ICANN a rządem USA o wspólnym projekcie, przewodnictwo w projekcie powinno pozostać rolą tej inicjatywy reprezentującej sektor prywatny, jednak przejrzyste zasady jej działalności powinny być przedmiotem dialogu na szczeblu międzynarodowym. Przykładowo, jeśli zadaniem ICANN ma być wprowadzenie dowolnych nazw domen (co pozwoli na zastąpienie „.com” w adresie stron innym słowem: „.cokolwiek”), powinna najpierw określić przejrzyste reguły i działać w sposób otwarty. Władze UE stoją ponadto na stanowisku, że przyszłe warunki zarządzania internetem powinny przestrzegać pewnych fundamentalnych zasad, w szczególności poszanowania praw człowieka oraz wolności słowa, nie zaniedbując przy tym konieczności ochrony ładu i bezpieczeństwa w sieci.

Komunikat Komisji pod tytułem „Zarządzanie Internetem: kolejne działania” zawiera propozycje w dziedzinie zwiększenia otwartości, przejrzystości oraz integracyjnego charakteru zarządzania internetem. Nadrzędny cel stanowi rozliczalność – zarówno wewnętrzna (organów decyzyjnych oraz ogólnej organizacji ICANN), jak i zewnętrzna (rozliczalność wielostronna z zaangażowaniem wszystkich państw świata). Oznacza to również, że wszyscy ci, których dotyczą decyzje podejmowane przez organy zarządzające internetem, powinni mieć prawo złożenia odwołania od takiej decyzji przed niezależną instancją. Komisja proponuje również, by prywatne organy przejmowały zarządzanie siecią w ramach prawnych uzgodnionych przez władze publiczne, a następnie rządy nie miały już prawa interweniowania w codzienne funkcjonowanie systemu.

Jedynym ciałem publicznym, które sprawuje nadzór nad polityką i działalnością ICANN od chwili jej utworzenia w 1998 r. jest rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki. Zdaniem Komisji już niebawem – z chwilą wygaśnięcia umowy o współpracy – ICANN powinna się zobowiązać do rozliczalności powszechnej, nie tylko wobec jednego rządu, ale również całej światowej społeczności internetowej. Potrzeba ta jest tym bardziej pilna, że kolejny miliard nowych internautów najprawdopodobniej będzie pochodził z krajów rozwijających się. Jak ogłosiła Komisja, UE powinna doprowadzić do wszczęcia debaty na ten temat z partnerami międzynarodowymi, w szczególności nad sposobami wzmocnienia odporności internetu na przypadkową awarię lub umyślny atak. Propozycje Komisji w sferze polityki zmierzają do ugruntowania inicjatywy prywatnej oraz do zadbania, by internet był nieprzerwanie źródłem innowacji, strefą wolności słowa i motorem rozwoju gospodarczego.

• Tło inicjatywy

Unia od dawna przewodziła międzynarodowej debacie nad zarządzaniem internetem. W szczególności była zaangażowana w powołanie ICANN w 1998 r. Przedstawiciele rządów, sektora prywatnego oraz społeczeństwa obywatelskiego uczestniczący w światowym szczycie społeczeństwa informacyjnego (WSIS, ang. *World Summit on the Information Society*) w latach

2003-2005 uzgodnili między sobą cały szereg zasad dotyczących sposobów pożądanego zarządzania internetem dla dobra publicznego. Konieczność zagwarantowania stałego bezpieczeństwa i stabilności funkcjonowania internetu stała się jednym z podstawowych priorytetów realizowanych przez UE, na równi z zapotrzebowaniem na przewodnictwo inicjatywy prywatnej oraz z dążeniem do w pełni integracyjnego zaangażowania wielu zainteresowanych stron w kluczowe decyzje polityczne.

Tekst komunikat Komisji pod tytułem „Zarządzanie Internetem: kolejne działania” jest dostępny na stronie internetowej:

http://ec.europa.eu/information_society/policy/internet_gov/index_en.htm

13. OCHRONA ŚRODOWISKA: Jakość wody w kąpieliskach UE coraz lepsza

Według przedstawionego dzisiaj przez Komisję Europejską i Europejską Agencję Środowiska corocznego sprawozdania dotyczącego jakości wody w kąpieliskach, znaczna większość kąpielisk na terenie Unii Europejskiej spełniała w 2008 r. unijne normy w zakresie higieny. W sezonie kąpielowym około 96% nadmorskich terenów kąpielowych i 92% kąpielisk nad jeziorami i rzekami spełniało minimalne normy. Sprawozdanie zawiera przydatne informacje na temat jakości wody przeznaczone dla milionów osób, które każdego lata korzystają z europejskich plaż.

Komisarz ds. środowiska **Stavros Dimas** stwierdził: „Wysoka jakość wody w kąpieliskach, a także we wszystkich innych zbiornikach wodnych, ma zasadnicze znaczenie dla zdrowia obywateli Europy i dla dobrego stanu środowiska. Cieszę się, że ogólna jakość wody w kąpieliskach UE staje się coraz lepsza”.

Dyrektor wykonawczy Europejskiej Agencji Środowiska prof. **Jacqueline McGlade** dodała: „Dzięki takim źródłom informacji jak niniejsze sprawozdanie i zamieszczone na naszej stronie internetowej mapy obywatele mogą sprawdzić jakość wody w swoim miejscowym kąpielisku lub w miejscu, gdzie zamierzają spędzić urlop, jak również mogą aktywniej zaangażować się w ochronę środowiska w swoim otoczeniu”.

• Poprawa jakości wody w kąpieliskach w perspektywie długoterminowej

Każdego lata miliony Europejczyków udają się na plaże, aby skorzystać ze słońca i ochłodzić się w odświeżającej i czystej wodzie. Aby umożliwić Europejczykom świadomy i przemyślany wybór plaży, Komisja publikuje corocznie sprawozdanie dotyczące jakości wody w kąpieliskach nadmorskich i śródlądowych w oparciu o dane dostarczone przez państwa członkowskie na temat kąpielisk znajdujących się na ich terytorium. W tym roku sprawozdanie przygotowała Europejska Agencja Środowiska, która udostępniła również na swojej stronie internetowej mapy i tabele zawierające szczegółowe informacje na temat poszczególnych kąpielisk.

W 2008 r. liczba monitorowanych kąpielisk wzrosła o 75. Spośród 21 400 kąpielisk monitorowanych w całej Unii Europejskiej w 2008 r. dwie trzecie znajduje się na terenach nadmorskich, a pozostałe nad rzekami i jeziorami. Najwięcej kąpielisk nadmorskich znajduje się we Włoszech, w Grecji, we Francji, w Hiszpanii i w Danii, zaś największa liczba kąpielisk śródlądowych położona jest w Niemczech i we Francji.

Począwszy od 1990 r. ogólna jakość wody w kąpieliskach w UE znacznie się poprawiła. W okresie od 1990 r. do 2008 r. odsetek kąpielisk wykazujących obowiązkowe wartości (spełniających minimalne wymogi w zakresie jakości) wzrósł z 80 % do 96 % w przypadku kąpielisk nadmorskich oraz z 52 % do 92 % w przypadku kąpielisk śródlądowych. W latach 2007-2008 zwiększył się odsetek kąpielisk spełniających wymogi zarówno w przypadku kąpielisk śródlądowych, jak i nadmorskich (odpowiednio o 1,1 i 3,3 punktu procentowego).

Dwanaście państw członkowskich monitoruje jakość wody zgodnie z nową dyrektywą dotyczącą wody w kąpieliskach. Tereny kąpielowe to obszary, gdzie kąpiel jest wyraźnie dozwolona lub gdzie kąpiel jest tradycyjnie praktykowana przez dużą liczbę kąpiących się i nie jest zabroniona. W celu określenia ich jakości woda pochodząca z kąpieliska jest badana pod względem zgodności z szeregiem wskaźników fizycznych, chemicznych i mikrobiologicznych, dla których dyrektywa dotycząca wody w kąpieliskach¹ ustanawia wartości obowiązkowe. Państwa członkowskie muszą przestrzegać wartości obowiązkowych, ale mogą przyjąć bardziej surowe normy i niewiążące wartości zalecane.

W 2006 r. weszła w życie nowa dyrektywa dotycząca wody w kąpieliskach², w której uaktualniono wskaźniki i przepisy dotyczące monitorowania zgodnie z najnowszym stanem wiedzy naukowej. W nowej dyrektywie położono większy nacisk na potrzebę informowania społeczeństwa o jakości wody w kąpieliskach. Państwa członkowskie mają czas na pełne wdrożenie dyrektywy do 2015 r., ale dwanaście państw członkowskich (Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Hiszpania, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Niemcy, Słowacja, Szwecja i Węgry) już w sezonie kąpielowym w 2008 r. monitorowało jakość wody w kąpieliskach zgodnie ze wskaźnikami zawartymi w nowej dyrektywie.

- **Sprawozdanie**

Streszczenie sprawozdania i szczegółowe sprawozdania dotyczące poszczególnych państw są dostępne w języku angielskim na stronie Komisji poświęconej jakości wody w kąpieliskach:

http://ec.europa.eu/environment/water/water-bathing/report_2009.html

Mapy wszystkich europejskich kąpielisk, które można obejrzeć w zbliżeniu, są dostępne na stronie Europejskiej Agencji Środowiska:

<http://www.eea.europa.eu/themes/water/status-and-monitoring/state-of-bathing-water>

14. Komisarz Reding ogłasza przyjęcie Europejskiej Karty na rzecz Wolności Prasy

Komisarz **Viviane Reding** przyjęła w dniu 9 czerwca br. **Hansa-Ulricha Jörgesa**, redaktora naczelnego niemieckiego magazynu Stern, który był pomysłodawcą Europejskiej Karty na rzecz Wolności Prasy. Karta podpisana 25 maja przez 48 dziennikarzy reprezentujących 19 krajów z całej Europy, ma na celu ochronę prasy przed nieuprawnionym wpływem władz i zapewnienie dziennikarzom prawa dostępu do źródeł informacji. Karta, w której sformułowano nadrzędne wartości, zasługujące na uszanowanie przez władze państwowe w stosunkach z dziennikarzami, została zaprezentowana i przekazana przez Hansa-Ulricha Jörgesa na ręce komisarz Viviane Reding, która wyraziła zadowolenie z przyjęcia pierwszej Europejskiej Karty na rzecz Wolności Prasy przez dziennikarzy.

¹Dyrektywa 76/160/EWG dotycząca jakości wody w kąpieliskach

²Dyrektywa 2006/7/WE dotycząca zarządzania jakością wody w kąpieliskach

„Karta na rzecz Wolności Prasy, uchwalona z inicjatywy europejskiej społeczności dziennikarskiej, stanowi ważne potwierdzenie fundamentalnych wartości – w tym pluralizmu medialnego, swobody wypowiedzi i dostępu do informacji, które leżą u podstaw europejskich tradycji demokratycznych, i które zostały uświęcone w podstawowych aktach prawodawstwa. Może ona również posłużyć za przypomnienie faktu, że władze państwowe mają również swoją rolę do odegrania w zapewnieniu rzeczywistej wolności prasy: władza musi się wykazać gotowością do ochrony swobody wypowiedzi i propagowania jej poszerzania” – jak zapewniała unijna komisarz ds. społeczeństwa informacyjnego i mediów Viviane Reding. „Właśnie dlatego Karta jest tak istotnym krokiem w kierunku umocnienia tych podstawowych wartości i praw, pozwalając dziennikarzom powołać się na nie wobec władzy państwa w sytuacji, gdy ta wolność mogłaby im się wydawać zagrożona.”

Z kolei pomysłodawca Europejskiej Karty na rzecz Wolności Prasy Hans-Ulrich Jörges, redaktor naczelny niemieckiego magazynu Stern, powiedział: „Pragnę wyrazić wdzięczność dla pani Komisarz Viviane Reding za udzielenie od samego początku pełnego poparcia idei Europejskiej Karty na rzecz Wolności Prasy. Spodziewamy się zatem, że Komisja Europejska nie tylko będzie przykładowo przestrzegała zasad Karty, ale również sama przyczyni się do jej respektowania w całej Europie. Spodziewamy się ponadto, że uznanie przez władze państw kandydujących zasad zawartych w Karcie stanie się również jednym z warunków ubiegania się o przystąpienie do Unii. Naczelnym celem Karty jest zjednoczenie europejskiego dziennikarstwa i umożliwienie wszystkim dziennikarzom powołania się na swoje podstawowe prawa w przypadkach naruszania wolności prasy.”

W dziesięciu artykułach Karty zawarto najbardziej fundamentalne zasady, których rządy państw muszą przestrzegać w stosunku do dziennikarzy, takie jak: zakaz cenzury, swoboda dostępu do krajowych i zagranicznych źródeł informacji oraz swoboda gromadzenia i rozpowszechniania informacji. Karta podkreśla ponadto wagę ochrony dziennikarzy przed inwigilacją, wzywając do skutecznej ochrony praw dziennikarzy za pomocą skutecznego systemu wymiaru sprawiedliwości (zob. pełny tekst Karty – w załączeniu). Jak dotąd Kartę spisano w ośmiu językach (angielskim, francuskim, niemieckim, duńskim, chorwackim, rosyjskim, polskim i rumuńskim). Udostępniana jest w Internecie, gdzie zainteresowani dziennikarze mogą ją również podpisywać.

Idea karty na rzecz wolności prasy zrodziła się w 2007 r. w trakcie spotkania komisarz Reding z udziałem redaktora Jörgesa oraz innych redaktorów naczelnych czasopism europejskich. Podobne okazje do dialogu wysokiego szczebla pomiędzy prasą drukowaną a Komisją organizowano od roku 2005 raz na rok, obejmując szeroki zakres różnych zagadnień za pośrednictwem zespołu zadaniowego ds. mediów Komisji odpowiedzialnego za przesiewanie wszystkich wytwarzanych przez Komisję dokumentów dla uniknięcia nieumyślnego naruszenia swobody redakcyjnej lub komercyjnej prasy drukowanej przez jakąkolwiek inicjatywę Komisji. Karta na rzecz Wolności Prasy stanowi namacalny rezultat tych owocnych dyskusji pomiędzy przedstawicielami różnego rodzaju mediów a Komisją Europejską.

Tekst Europejskiej Karty na rzecz Wolności Prasy wraz z listą sygnatariuszy można znaleźć w Internecie: <http://www.pressfreedom.eu>

Europejska Karta Na Rzecz Wolności Prasy

Art. 1

Wolność prasy jest niezbędna w demokratycznym społeczeństwie. Wszystkie rządy powinny szanować i chronić różnorodność dziennikarskich mediów oraz szanować ich społeczną, polityczną i kulturową misję.

Art. 2

Cenzura musi być zakazana. Musi istnieć gwarancja, że niezależne dziennikarstwo we wszystkich mediach jest wolne i nie podlega represji, prześladowaniom lub politycznej regulacji ze strony państwa. Prasa i media internetowe nie powinny być licencjonowane przez państwo.

Art. 3

Prawo dziennikarzy do zbierania i rozpowszechniania informacji i opinii nie powinno podlegać ograniczeniom, represjom ani karom.

Art. 4

Ochrona dziennikarskich źródeł musi obowiązywać. Przeszukania redakcji oraz innych miejsc pracy dziennikarskiej podobnie jak wychwytywanie, podsłuchiwanie i nadzór dziennikarskiej komunikacji w celu identyfikacji źródeł informacji lub łamania zasady tajemnicy redakcyjnej są niedopuszczalne.

Art. 5

Wszystkie państwa muszą zapewnić mediom w zakresie wykonywania ich obowiązków pełną ochronę prawną, urzędową oraz ochronę niezależnego systemu sprawiedliwości. Szczególnie w odniesieniu do presji wywieranych na dziennikarzy i ataków na ich życie i ich współpracowników. Groźby ograniczenia tych praw oraz ich naruszanie powinny podlegać starannemu śledztwu i być karane przez wymiar sprawiedliwości.

Art. 6

Ani państwo, ani kontrolowane przez państwo instytucje nie mają prawa do działań, które zagrażają podstawom ekonomicznej egzystencji i niezależności mediów. Groźenie ekonomicznymi sankcjami jest również nie do przyjęcia. Prywatne firmy powinny szanować dziennikarską wolność mediów. Nie powinny wywierać presji na przekaz mediów oraz nie powinny próbować zacierać granicy między materiałami dziennikarskimi a reklamą.

Art. 7

Państwowe oraz kontrolowane przez państwo instytucje nie powinny utrudniać mediom dostępu do informacji. Są zobowiązane do ułatwienia im tego dostępu oraz do wspierania mediów w ich informacyjnej misji.

Art. 8

Dziennikarze i media mają prawo do nieograniczonego dostępu do wszystkich źródeł informacyjnych, także tych zagranicznych. Zagraniczni dziennikarze powinni natychmiast otrzymywać wizy, akredytacje oraz inne dokumenty niezbędne do ich pracy.

Art. 9

Odbiorcy w każdym państwie powinni mieć gwarantowany dostęp do wszystkich krajowych i zagranicznych mediów oraz źródeł informacji.

Art. 10

Państwo nie powinno ograniczać dostępu do zawodu dziennikarza.

15. OCHRONA ZDROWIA - 26 czerwca 2009 r. – w Międzynarodowy Dzień Walki z Nadużywaniem Narkotyków i Nielegalnym Handlem Narkotykami – rozpoczyna się europejska kampania w sprawie narkotyków

Czy wiedziałeś, że około 12 mln obywateli UE zażyło przynajmniej raz w życiu kokainę lub zażywa ją regularnie? Czy wiedziałeś, że średnio co godzinę jedna osoba w UE umiera z powodu przedawkowania? Czy wiedziałeś, że co roku w Europie odnotowuje się 7–8 tys. zgonów spowodowanych zażywaniem narkotyków? Wobec tych poważnych problemów spowodowanych narkotykami Komisja Europejska rozpoczęła nową akcję informacyjną i uświadamiającą – europejską kampanię w sprawie narkotyków – której głównym celem jest aktywizacja społeczeństwa oraz podnoszenie wiedzy na temat narkotyków w Unii Europejskiej.

Europejska kampania w sprawie narkotyków ma się oprzeć na zasadzie „wspólnej odpowiedzialności” i dlatego zachęca wszystkich – organizacje i osoby prywatne, osoby zawodowo zajmujące się tą dziedziną, lecz także każdego członka społeczeństwa – do podpisania deklaracji i podjęcia zobowiązania, które będzie stanowiło jedną z odpowiedzi na problem narkotykowy. **Jacques Barrot**, wiceprzewodniczący Komisji, ogłosił w obecności **Nikosa Aliagasa**, dziennikarza i gwiazdy telewizji, oraz **Jerzego Owsiaaka**, dziennikarza i działacza społecznego, oficjalne rozpoczęcie europejskiej kampanii w sprawie narkotyków. Miało to miejsce podczas ważnej uroczystości, w której udział wzięli przedstawiciele 120 europejskich podmiotów działających na tym polu.

Wiceprzewodniczący Komisji **Jacques Barrot**, komisarz ds. wolności, sprawiedliwości i bezpieczeństwa, oświadczył: „Zachęcanie europejskich organizacji i obywateli do odgrywania aktywnej roli stanowi jeden z priorytetów określonych w nowym planie działań UE w zakresie narkotyków na lata 2009–2012, którego jednym z najważniejszych elementów jest europejska kampania w sprawie narkotyków. Chcemy, żeby kampania ta dotarła do Europejczyków w ich codziennym życiu, dając im możliwość wyrażenia opinii oraz zobowiązania się do podjęcia konkretnych działań”.

Jak na razie zobowiązanie w ramach europejskiej kampanii w sprawie narkotyków podjęło 21 organizacji i osób:

1. Association des Parents d'Elèves de l'Ecole Européenne de Bruxelles I (Belgia)
2. Cyprijska Rada Antynarkotykowa (Cypr)
3. ETHIAS (Belgia)
4. FESAT - Europejska Fundacja Narkotykowych Telefonów Zaufania (Unia Europejska)
5. FNAPT - Fédération Nationale de Prévention Toxicomanies (Francja)
6. Fondazione Villa Maraini (Włochy)
7. Fundacja la Caixa (Hiszpania)
8. **Fundacja Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy - Jerzy Owsiak (Polska)**
9. FPAT – Portugalska Federacja Instytucji Społecznych związanych z Zapobieganiem Uzależnieniu od Narkotyków (Portugalia)
10. ICOS – Międzynarodowa Rada ds. Bezpieczeństwa i Rozwoju (Unia Europejska)
11. Le Phare, familles face à la drogue (Francja)
12. Londyńskie Forum Polityki w sprawie Narkotyków (Zjednoczone Królestwo)
13. Miejska Rada ds. Uzależnień od Narkotyków, Błagojewgrad (Bułgaria)
14. Peitenger Jugendhaus-ASBL (Luksemburg)
15. PREV CENTRUM (Republika Czeska)
16. PREVNET (Unia Europejska)
17. Qrendi Scout Group (Malta)
18. TIIMI Magazine (Finlandia)
19. YSPDB – Stowarzyszenie Młodych na rzecz Pokoju i Rozwoju na Bałkanach (Bułgaria)

20. „WOCAD” – Komitet Organizacji Kobietych ds. Problemów Alkoholowych i Narkotykowych (Szwecja)
21. EMCDDA – Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii

Europejskie organizacje i obywatele europejscy mają możliwość wykorzystania europejskiej kampanii w sprawie narkotyków, by nadać swojej pracy wymiar europejski i uczynić ją bardziej widoczną. W tym celu powinni zastanowić się, w jaki sposób ich codzienne działania, obowiązki, które pełnią w społeczeństwie oraz środowisko, w którym się znajdują, mogą pomóc w podniesieniu poziomu wiedzy o narkotykach i ryzyku związanym z ich nadużywaniem oraz w podejmowaniu zobowiązań w tym zakresie. Komisja Europejska zachęca do umieszczania na stronie www.action-drugs.eu propozycji konkretnych i pomysłowych działań podejmowanych na każdym szczeblu i gdziekolwiek w Europie, które mogą pozytywnie wpłynąć na zachowania związane z narkotykami lub podnieść poziom wiedzy na temat narkotyków i zagrożeń wynikających z ich nadużywania.

16. OCHRONA ZDROWIA - Komisja postuluje stworzenie Europy wolnej od dymu tytoniowego do 2012 r.

Po długich konsultacjach Komisja Europejska przyjęła dzisiaj wniosek dotyczący zalecenia Rady wzywającego wszystkie państwa członkowskie do przyjęcia do 2012 r. przepisów prawnych chroniących obywateli przed narażeniem na dym tytoniowy. Palenie tytoniu pozostaje najczęstszą przyczyną chorób oraz przedwczesnej śmierci w Unii Europejskiej. Według ostrożnych szacunków 79 000 osób dorosłych, w tym 19 000 niepalących zmarło w UE-25 w 2002 r. w wyniku narażenia na dym tytoniowy w domu (72 000) i w miejscu pracy (7 300).

Komisarz UE ds. zdrowia **Androulla Vassiliou** powiedziała: „Uważam, że każdy Europejczyk zasługuje na pełną ochronę od dymu tytoniowego. Mamy poparcie społeczeństwa i będziemy współpracować z państwami członkowskimi, aby wprowadzić ten postulat w życie.”

Obecnie kompleksowe przepisy antynikotynowe obowiązują w dziesięciu państwach UE. Najbardziej surowe przepisy istnieją w Wielkiej Brytanii i Irlandii, gdzie wprowadzono całkowity zakaz palenia w zamkniętych obiektach publicznych, w środkach transportu publicznego oraz w miejscach pracy. Bułgaria ma pójść w ślady tych państw w 2010 r. Ostatni sondaż Eurobarometru wskazuje na wzrost popularności polityki antynikotynowej: 84% Europejczyków popiera zakaz palenia w biurach i innych miejscach pracy znajdujących się wewnątrz budynków, 77% popiera restauracje, w których obowiązuje zakaz palenia oraz 61 % popiera bary i puby bez tytoniu.

• Zalecenie w sprawie środowisk wolnych od dymu tytoniowego

Zalecenie to wzywa państwa członkowskie do działania w trzech głównych obszarach:

- przyjęcia i wdrożenia w terminie trzech lat od daty przyjęcia zalecenia przepisów służących pełnej ochronie obywateli przed narażeniem na dym tytoniowy w zamkniętych obiektach publicznych, miejscach pracy i w środkach transportu publicznego, zgodnie z treścią art. 8 Ramowej konwencji o ograniczeniu użycia tytoniu
- wzmocnienia przepisów antynikotynowych środkami dodatkowymi, np. służącymi ochronie dzieci, wspierającymi osoby starające się rzucić palenie oraz obrazkowymi ostrzeżeniami na opakowaniach wyrobów tytoniowych

- wzmocnienia współpracy na poziomie UE poprzez stworzenie sieci krajowych punktów kontaktowych ograniczania użycia tytoniu.

- **W ilu państwach stosuje się politykę antynikotynową?**

We wszystkich państwach członkowskich istnieją pewne formy uregulowań prawnych mających na celu ograniczanie narażenia na działanie palenia i zmniejszanie jego szkodliwych skutków zdrowotnych. Różny jest zakres i charakter tych uregulowań. Dotychczas dziesięć państw członkowskich UE wprowadziło kompleksową ochronę przed narażeniem na dym tytoniowy. W Irlandii i Wielkiej Brytanii obowiązuje całkowity zakaz palenia we wszystkich zamkniętych obiektach publicznych i miejscach pracy, w tym w barach i restauracjach. Podobny zakaz ma wejść w życie w Bułgarii w czerwcu 2010 r. We Włoszech, Szwecji, na Łotwie, w Finlandii, Słowenii, Francji i Holandii wprowadzono przepisy antynikotynowe pozwalające na utworzenie specjalnych zamkniętych pomieszczeń dla palaczy. Jednak w pozostałych państwach członkowskich obywatele i pracownicy nie są jeszcze w pełni chronieni przed narażeniem na dym tytoniowy w miejscach pracy znajdujących się wewnątrz budynków i w miejscach publicznych.

- **Ogólne informacje na temat polityki antynikotynowej UE**

Na początku lat 90-tych w wielu dyrektywach UE dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w miejscu pracy, określono pewne ograniczenia dotyczące palenia w miejscu pracy. W rezolucji Rady z 1989 r. oraz w zaleceniu w sprawie zapobiegania paleniu tytoniu z 2002 r. państwa członkowskie zostały wezwane do zapewnienia ochrony przed narażeniem na środowiskowy dym tytoniowy w miejscach pracy znajdujących się wewnątrz budynków, w zamkniętych obiektach publicznych oraz w środkach transportu publicznego. Oprócz środków prawnych, również medialne kampanie antynikotynowe: „Możesz powiedzieć nie” oraz „HELP: żyć bez tytoniu” podkreślały, między innymi, zagrożenia wynikające z biernego palenia.

W 2007 r. Komisja zainaugurowała publiczną debatę na temat najlepszych metod promocji środowiska pozbawionego dymu tytoniowego w UE za pomocą zielonej księgi „Ku Europie wolnej od dymu tytoniowego: alternatywne opcje polityki na szczeblu UE”.

- **Ramowa konwencja o ograniczeniu użycia tytoniu**

Ramowa konwencja Światowej Organizacji Zdrowia o ograniczeniu użycia tytoniu – pierwszy traktat dotyczący zdrowia publicznego – została podpisana przez wszystkich członków Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). Ratyfikowały ją dotychczas 164 strony, w tym Wspólnota i jej 26 państw członkowskich. Wspólnota przewodzi negocjacom dotyczącym protokołu Ramowej konwencji o ograniczeniu użycia tytoniu w sprawie nielegalnego handlu tytoniem, odgrywała też aktywną rolę w procesie wdrażania Konwencji.

W lipcu 2007 r. druga konferencja stron Konwencji przyjęła kompleksowe wytyczne dotyczące ochrony przed biernym paleniem, które stały się dla stron wzorcem do naśladowania. Wspólnota wzięła udział w opracowaniu tych wytycznych.

- **Dalsze informacje można znaleźć na poniższych stronach:**

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie środowisk wolnych od dymu tytoniowego
http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/Tobacco/smoke_free_en.htm

Przegląd działań Komisji dotyczących ograniczania użycia tytoniu:

http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/Tobacco/tobacco_en.htm

Badanie Eurobarometru na temat tytoniu (Flash nr 253):

http://ec.europa.eu/health/ph_publication/eurobarometers_en.htm

Ramowa konwencja Światowej Organizacji Zdrowia o ograniczeniu użycia tytoniu

<http://www.who.int/fctc/en/>

17. PRAWA KONSUMENTÓW w sprzedaży bezpośredniej: Komisja wszczyna postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przeciwko Czechom, Estonii, Grecji, Holandii, Luksemburgowi, Łotwie, Polsce, Portugalii i Słowenii

Komisja Europejska skierowała do Czech, Estonii, Grecji, Holandii, Luksemburga, Łotwy, Polski, Portugalii i Słowenii wezwania do usunięcia uchybienia w zakresie niedostatecznej transpozycji dyrektywy 1999/44/WE w sprawie niektórych aspektów sprzedaży towarów konsumpcyjnych i związanych z tym gwarancji do ich prawa krajowego, ponieważ obawia się, iż prawodawstwa tych krajów mogą w niewystarczającym stopniu gwarantować stosowanie dyrektywy.

Dyrektywa 1999/44/WE przyznaje europejskim konsumentom pewne gwarancje prawne po zawarciu umowy sprzedaży dóbr konsumpcyjnych ze sprzedawcą. Jeśli w zakupionym towarze w ciągu dwóch lat od dostawy uwidoczni się wada, sprzedawca zostaje pociągnięty do odpowiedzialności a konsumentowi przysługuje prawo do naprawy lub wymiany towaru. Pod pewnymi warunkami konsument może zamiast tego otrzymać odpowiednią obniżkę ceny lub wybrać rozwiązanie umowy. Ponadto dyrektywa reguluje pewne kwestie w zakresie gwarancji dobrowolnych lub handlowych, które sprzedawcy lub producenci mogą zaoferować konsumentom dodatkowo oprócz gwarancji prawnych przewidzianych dyrektywą.

Komisja uznaje, iż dziewięć wymienionych państw członkowskich może niewystarczająco chronić prawa konsumentów w swym transponującym dyrektywę prawie krajowym. Wydaje się bowiem na przykład, iż, wbrew przepisom dyrektywy, konsument w Czechach nie jest chroniony, gdy zamawia meble z katalogu; lub że konsument, który zwróci wadliwy odtwarzacz MP3 na Łotwie będzie musiał pokryć koszty przesyłki; lub że konsument w Grecji może stracić swe prawa wobec sprzedawcy, jeśli nie zgłosi widocznych wad samochodu w momencie jego odbioru.

Dziewięć państw członkowskich ma dwa miesiące, aby odpowiedzieć na wezwania do usunięcia uchybienia. Jeśli uwagi, o których przedstawienie zostały poproszone rządy krajowe, nie będą wystarczające, Komisja może wydać uzasadnione opinie (drugi etap postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego) lub w ostateczności przekazać sprawę do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości.

18. SPRAWY KONSUMENTÓW: UE zamierza określić nowe normy dotyczące produktów do pielęgnacji lub ochrony dzieci

W dniu 15 czerwca państwa członkowskie UE umożliwiły wprowadzenie dwóch nowych norm związanych z bezpieczeństwem dzieci dotyczących zabezpieczonych przed dziećmi urządzeń blokujących okna i drzwi balkonowe oraz artykułów do kąpieli dzieci. Stanowi to

część szerszego działania mającego na celu aktualizację norm bezpieczeństwa dla produktów do pielęgnacji lub ochrony dzieci w UE. W chwili obecnej nie ma żadnych unijnych norm mających zastosowanie do tych produktów. Nowe normy zapewnią, iż urządzenia blokujące okna i drzwi balkonowe będą w pełni zabezpieczone przed dziećmi, a także przyczynią się do podniesienia ogólnych norm bezpieczeństwa. W przypadku artykułów do kąpielii dzieci, takich jak krzeselka do kąpielii dla niemowląt, normy zagwarantują poprawę wymogów w zakresie stabilności i bezpieczeństwa oraz wprowadzą nowe jasne ostrzeżenia dla opiekunów.

Europejska komisarz ds. konsumentów **Meglana Kunewa** powiedziała: „Kwestie zapewnienia bezpieczeństwa dzieci pozostawiamy ich rodzicom lub opiekunom. My dbamy o to, by produkty, których chcą używać rodzice, były bezpieczne. Instrukcje użytkowania powinny być bardzo jasne; produkty muszą być naprawdę zabezpieczone przed dziećmi, jeżeli tak na nich wskazano, oraz muszą przejść wszystkie konieczne testy bezpieczeństwa. Artykuły te służą do pielęgnacji lub ochrony naszych najwrażliwszych konsumentów, dlatego też mówiąc o bezpieczeństwie istnieją szczególne powody do zachowania wyjątkowej czujności.”

- **Procedura**

Komisja Europejska we współpracy z państwami członkowskimi jest w trakcie aktualizowania norm bezpieczeństwa dotyczących wielu produktów do pielęgnacji lub ochrony dzieci. Ma to zastosowanie w przypadkach, gdy takie normy nie istnieją obecnie w UE lub obowiązujące normy nie obejmują wszystkich rodzajów ryzyka. Wnioski o ustanowienie dodatkowych norm dla produktów dziecięcych będą przedkładane w nadchodzących latach oraz będą dotyczyć przykładowo – wysokich krzesełek dla dzieci, fotelików dziecięcych i materaców do łóżeczek.

- **Zabezpieczone przed dziećmi urządzenia blokujące okna i drzwi balkonowe**

Wymienione urządzenia zabezpieczające są zaprojektowane, by zmniejszyć liczbę wypadków lub zapobiegać im poprzez: (1) blokadę otwarcia okna lub drzwi balkonowych lub ograniczenie zakresu tego otwarcia do określonego położenia; oraz (2) zabezpieczenie blokady przed jej otwarciem przez dziecko poniżej 4 roku życia.

Sytuacja obecna: Przypadkowe upadki z wysokości np. z okna lub z balkonu stanowią główną przyczynę śmierci albo urazów głowy lub kośćca u dzieci poniżej 5 roku życia³ (we Francji w regionie Ile de France odnotowano 67 takich wypadków od maja do września 2005 r.). W Danii i Szwecji każdego roku zdarza się między 20 a 80 takich przypadków.

Dane za okres 1996-2003 wskazują, iż w Grecji odnotowano rocznie 79 takich przypadków, w Niderlandach – 130, a w Zjednoczonym Królestwie – 25⁴. Każdego roku w Stanach Zjednoczonych około 15-20 dzieci poniżej 10 roku życia umiera, a ponad 4000 jest hospitalizowanych z powodu obrażeń poniesionych w związku z upadkiem z okna⁵.

W latach 2005-2007 r. Austria, Dania i Norwegia zrealizowały wspólny projekt dotyczący oceny bezpieczeństwa urządzeń blokujących okna i drzwi balkonowe. Wyniki wykazały, że

³ Światowa Organizacja Zdrowia - European Report on Child Injury Prevention (Europejskie sprawozdanie na temat zapobiegania urazom u dzieci), 2008 r.

⁴ Komisja ds. bezpieczeństwa konsumentów; Francja, Avis relatif à la sécurité des fenêtres et balcons (Opinia dotycząca bezpieczeństwa drzwi okiennych i balkonowych), (10/05)

⁵ Amerykańska Komisja ds. bezpieczeństwa produktów konsumenckich, Consumer Product Safety Review (Przegląd bezpieczeństwa produktów konsumenckich), tom 5 (2000 r.)

blokadę wielu modeli mogły zostać otwarte przez dzieci, mimo oznaczenia, iż są zabezpieczone przed dziećmi, inne modele rozpadały lub łamały się albo nie przechodziły testu zużycia. Żaden z modeli nie zawierał niektórych wymaganych podstawowych instrukcji.

Wniosek: Norma UE wprowadzi nowe wymagania w zakresie testowania zabezpieczenia przed użyciem przez dzieci, strukturalnej trwałości w przewidywanym okresie użytkowania, odporności na zużycie oraz narażenia na warunki pogodowe. Przedmiotowa norma obejmie również wymóg zapewnienia jasnych instrukcji i informacji dla użytkowników.

• **Artykuły do kąpielii dzieci**

Sytuacja obecna: W chwili obecnej nie obowiązują żadne normy dotyczące artykułów do kąpielii dzieci, takich jak krzeselka do kąpielii, akcesoria kąpielowe lub wanny. Ograniczona liczba krajowych przepisów istnieje na przykład we Francji. Stany Zjednoczone wprowadziły normę dotyczącą krzesełek do kąpielii. Norma odnosząca się do wanienek i stelaży do nich znajduje się na wczesnym etapie opracowywania.

Na całym świecie istnieje szereg dowodów wskazujących na wypadki i urazy, które wydarzyły się we wczesnym dzieciństwie i były spowodowane produktami dziecięcymi. Przykładowo w USA w 2007 r. służby ratunkowe odnotowały 62 000 przypadków urazów związanych z produktami dziecięcymi u dzieci poniżej piątego roku życia. Mając na uwadze powyższe kwestie Komisja przeprowadziła, po zasięgnięciu opinii państw członkowskich, badanie (lata 2007-2008) wskazujące produkty dziecięce, które stwarzają wyjątkowo poważne zagrożenie dla niemowląt i dzieci, oraz w odniesieniu do których nie ma norm bezpieczeństwa lub obowiązujące normy nie obejmują wszystkich rodzajów ryzyka.

Są to następujące produkty:

- Krzeselka do kąpielii dla dzieci - produkty umożliwiające utrzymanie dziecka w pozycji siedzącej podczas kąpielii.
- Akcesoria kąpielowe – często stosowane dla dzieci lub niemowląt, aby umożliwić trzymanie dziecka w pozycji leżącej podczas kąpielii.
- Wanienki i stelaże do nich dla dzieci do 12 miesięcy.

Wymienione artykuły stały się wyjątkowo popularne i są coraz częściej wykorzystywane przez konsumentów.

Głównymi powodami wypadków jest złudne poczucie bezpieczeństwa u dorosłych użytkowników, którzy uznają, że wymienione produkty są bezpieczne, a zatem umożliwiają pozostawienie dziecka w wannie bez opieki. Badanie Komisji zwróciło również uwagę na wymagania stabilności. Wypadki miały także miejsce podczas obecności opiekuna - produkty rozpadały się, odczepiały od powierzchni lub były przypadkowo otwierane przez dziecko. Mając na uwadze, że utonięcie może nastąpić w bardzo krótkim czasie czujność opiekuna jest najistotniejszym elementem.

Opublikowane w lutym 2009 r. dane liczbowe amerykańskiej Komisji ds. bezpieczeństwa produktów konsumenckich (US Consumer Product Safety Commission – CPSC)⁶ wskazują na 90 przypadków śmiertelnych, które wydarzyły się w latach 2003-2005 i dotyczyły dzieci korzystających z wanienek lub krzesełek do kąpielii. Między 1989 r. a 2003 r. w Zjednoczonym

⁶ <http://www.cpsc.gov/library/nursery07.pdf>

Królestwie utopiło się w wannie 78 dzieci⁷. W Stanach Zjednoczonych między styczniem 1983 r. a kwietniem 2005 r. odnotowano 123 utonięcia oraz 182 przypadki, które niemal doprowadziły do utonięcia⁸. Średni wiek ofiar wynosił od 5 do 10 miesięcy.

Wniosek: Nowa norma wprowadzi wzmocnione wymogi w zakresie stabilności i wytrzymałości, aby zminimalizować ryzyko wywrócenia się, w przypadku gdy dziecko pochyla się w jakimkolwiek kierunku lub stara się wstać albo popchnąć produkt. Obejmie ona również wymóg zamieszczenia jasnych i bardziej widocznych ostrzeżeń oraz instrukcji dla konsumentów na opakowaniu, produkcie oraz w miejscu sprzedaży.

- **Co dalej?**

Wniosek Komisji został przekazany Parlamentowi Europejskiemu na okres kontroli wynoszący jeden miesiąc, a następnie zostanie skierowany do kolegium członków Komisji celem wydania formalnej decyzji. Następnie CEN (Europejski Komitet Normalizacyjny) jest uprawniony do rozpoczęcia prac nad nowymi normami dla produktów, które mogą trwać ponad dwa lata.

Informacje na temat wymienionego badania można znaleźć na następującej stronie internetowej:

http://ec.europa.eu/consumers/safety/projects/ongoing-projects_en.htm#project_results

19. SZKOLNICTWO: Europejskie uniwersytety docenione za osiągnięcia we wspieraniu mobilności studentów

65 instytucji szkolnictwa wyższego z 16 krajów zostało w dniu 11 czerwca br. wyróżnionych specjalnym europejskim znakiem jakości za wysiłki podjęte na rzecz ułatwiania studentom studiowania zagranicą. Owe znaki jakości przyznawane są uniwersytetom, które z powodzeniem stosują Europejski system transferu i akumulacji punktów (ECTS) oraz Suplementy do dyplomu (DS) – dwa europejskie instrumenty zwiększające przejrzystość nauczania i uczenia się oraz ułatwiające uznawanie studiów i zdobytych kwalifikacji.

Znaki jakości ECTS i DS za rok 2009 zostaną wręczone wieczór przez europejskiego komisarza ds. kształcenia, szkolenia, kultury i młodzieży, **Jána Figel'a** w obecności czeskiego wiceministra edukacji, młodzieży i sportu odpowiedzialnego za sprawy europejskie, Jakuba Dürra. Wyjaśniając znaczenie owych wyróżnień, komisarz Figiel' powiedział: „Dzisiejsi laureaci znaków jakości stanowią przykład instytucji poważnie traktujących europejską mobilność akademicką w nieustannie zmieniającym się sektorze szkolnictwa wyższego.”

W kolejnych latach Komisja Europejska ma zamiar przyjmować wnioski o znaki jakości ECTS i DS corocznie. Wnioski składać mogą tylko instytucje szkolnictwa wyższego, które uzyskały standardową lub rozszerzoną Kartę uczelni Erasmus.

Spośród 63 uczelni, które złożyły wnioski, znak jakości ECTS przyznano 23 uczelniom. Na 161 wniosków znak jakości DS otrzymają 52 uczelnie. Oznacza to, że wyselekcjonowana została mniej więcej jedna trzecia wniosków o znaki jakości ECTS i DS. Dziesięć instytucji otrzyma obydwaj znaki.

⁷ Royal Society for the Prevention of Accidents (Królewskie Towarzystwo Zapobiegania Wypadkom), Zjednoczone Królestwo

⁸ Amerykańska Komisja ds. bezpieczeństwa produktów konsumenckich, Bath Seats (Krzeselka do kąpeli), wrzesień 2006 r.

- **Znak jakości ECTS**

Europejski System Transferu i Akumulacji Punktów (ECTS) zwiększa przejrzystość nauczania i uczenia się oraz ułatwia uznawanie studiów (formalnych, pozaformalnych i nieformalnych). System ten stosowany jest w całej Europie w celu transferowania punktów (mobilność studentów) oraz ich kumulowania (ścieżki kształcenia w celu uzyskania świadectwa ukończenia studiów wyższych).

Instytucje stosujące ECTS publikują w Internecie katalogi prowadzonych kursów, łącznie ze szczegółowymi opisami programów studiów, jednostek uczenia się, regulaminów studiów oraz usług dla studentów. Opisy kursów zawierają opisy efektów uczenia się (jaką wiedzę studenci powinni zdobyć, co powinni rozumieć i być w stanie zrobić) oraz nakładu pracy (czasu, jakiego z reguły potrzebują studenci, aby ich nauka przyniosła oczekiwane efekty) wyrażone w ilości punktów. Przeważnie nakład pracy studenta wynosi od 1 500 do 1 800 godzin w roku akademickim, przy czym jeden punkt odpowiada 25-30 godzinom pracy. Transfer i akumulację punktów ułatwia stosowanie podstawowych dokumentów ECTS (katalogu studiów, porozumienia o programie zajęć i wykazu zaliczeń), a także Suplementów do dyplomu. Jak dotąd, znak jakości ECTS przyznawany jest przede wszystkim w ramach docenienia prawidłowego stosowania ECTS w transferach punktów, tj. dla mobilnych studentów. Kryteria uzyskania znaku jakości ECTS to, między innymi:

- Czy wszystkie istotne dla zagranicznych studentów informacje są dostępne w języku angielskim (pakiety informacyjne, katalog studiów)?
- Czy indywidualne akta rozpoczynających naukę studentów i tych ją kończących są wypełnione?

- **Znak jakości DS**

Suplement do dyplomu (DS) to dokument dołączany do dyplomu ukończenia studiów wyższych w celu poprawienia czytelności dyplomów na poziomie międzynarodowym oraz ułatwienia uznawania kwalifikacji w środowisku akademickim, jak i zawodowym (dyplomy, stopnie, świadectwa itp.). Wprowadzono go z myślą o dostarczeniu opisu rodzaju, poziomu, kontekstu, zawartości i statusu studiów ukończonych przez osobę, do której dyplomu suplement dołączono. Suplement taki nie może zawierać żadnych elementów wartościujących, stwierdzeń o równoważności czy też sugestii dotyczących uznawania. Jest to elastyczne nieobowiązkowe narzędzie stworzone w celu zaoszczędzenia czasu, pieniędzy i nakładu pracy. Może być dostosowywane do lokalnych potrzeb.

Znak jakości Suplement do dyplomu przyznawany jest instytucjom, które udowodniły, że w prawidłowy sposób dostarczają studentom suplementy do dyplomów. Instytucje te muszą również wykazać, że:

- Wydawane suplementy są zgodne ze standardowym modelem Suplementu do dyplomu
- Wszyscy studenci ubiegającej się o znak instytucji otrzymują egzemplarz suplementu do dyplomu bezpłatnie i automatycznie po ukończeniu studiów.
- Suplement do dyplomu wydawany jest w jednym z powszechnie używanych języków europejskich oraz, na żądanie, również w innym języku.

- **Więcej informacji:**

Europejski system transferu i akumulacji punktów:

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc48_en.htm

Suplement do dyplomu:

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc1239_en.htm

Szkolnictwo wyższe w Europie:

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc62_en.htm

Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA): Wnioski o znaki Europejskiego systemu transferu i akumulacji punktów oraz Suplementu do dyplomu na lata 2009-2013 : http://eacea.ec.europa.eu/llp/funding/2008/ects_ds_en.htm

20. SZKOLNICTWO: Brak systemu motywowania nauczycieli i złe zachowanie uczniów na lekcjach zmniejszają skuteczność nauczania

Zgodnie z raportem OECD, przygotowanym przy wsparciu Komisji Europejskiej, trzy czwarte nauczycieli uważa, że nie są motywowani do poprawy jakości nauczania, a w trzech na pięć szkół złe zachowanie uczniów w klasie jest przyczyną przerywania lekcji. Raport, który przygotowany został w oparciu o Międzynarodowe Badanie w zakresie Nauczania i Uczenia się (TALIS - Teaching and Learning International Survey), po raz pierwszy prezentuje porównywalne dane międzynarodowe dotyczące warunków pracy nauczycieli w szkołach, na podstawie wyników badania przeprowadzonego w 23 uczestniczących krajach.

Rozpoczynając prace nad raportem, Sekretarz Generalny OECD, **Angel Gurría**, podkreślił potrzebę starań o poprawę skuteczności nauczania oraz stwierdził: „Wysokie kwalifikacje nauczycieli są kluczem do skutecznego wdrażania polityki edukacyjnej. Jest tak dlatego, że jakość systemu edukacji nigdy nie będzie wyższa niż jakość pracy nauczycieli.”

Ján Figel, komisarz ds. kształcenia, szkolenia, kultury i młodzieży, dodał: „W UE pracuje około 6,25 mln nauczycieli, którzy powinni otrzymać wszelką pomoc ze strony władz edukacyjnych, tak aby mogli nauczać w sposób odpowiadający szybko zmieniającym się warunkom panującym w szkolnych klasach. Wymaga to determinacji i zaangażowania twórców polityki we wspieranie nauczycieli, nie tylko poprzez zapewnianie im szkoleń, ale także przez poprawę ich warunków pracy.”

Raport zatytułowany „Tworzenie warunków dla skutecznego nauczania i uczenia się” opracowany został na podstawie danych zgromadzonych w ramach badania TALIS i ujawnia następujące fakty:

- Ponad 90% nauczycieli w Australii, Belgii (Wspólnocie Flamandzkiej), Danii, Irlandii i Norwegii nie spodziewa się żadnej nagrody w przypadku podwyższenia przez nich jakości nauczania.
- W Bułgarii i w Polsce nauczyciele są mniej pesymistyczni, ale mimo to niemal połowa z nich nie widzi żadnych zachęt do doskonalenia się.
- W Estonii, Włoszech, Republice Słowacji i w Hiszpanii ponad 70% nauczycieli gimnazjów pracuje w szkołach, w których złe zachowanie uczniów na lekcjach w „pewnym zakresie” lub „znacznie” zakłóca proces nauczania.
- Średnio 38% nauczycieli, którzy wzięli udział w badaniu, pracuje w szkołach, w których brakuje wykwalifikowanych pracowników. W Polsce problem ten dotyka jedynie 12% szkół. W Turcji jednak takich braków doświadcza 78% szkół.

- Średnio 13% czasu spędzanego w klasie nauczyciele poświęcają na utrzymanie dyscypliny. W Bułgarii, Estonii, na Litwie i w Polsce traci się w ten sposób mniej niż 10% czasu.
- Inne, obok złego zachowania uczniów, czynniki zakłócające proces nauczania to nieobecności uczniów (46%), ich spóźnienia (39%), bezczelność i przekleństwa (37%), a także zastraszanie lub zniewagi adresowane do innych uczniów (35%).
- Brakowi systemu motywowania w niektórych krajach towarzyszy także brak systematycznej oceny nauczycieli, którzy nie otrzymują nawet informacji zwrotnych dotyczących ich pracy. Tak jest w przypadku ponad 25% nauczycieli w Irlandii i Portugalii, 45% w Hiszpanii i 55% we Włoszech.

Głównym wnioskiem dla przyszłego kształtowania polityki jest potrzeba zapewnienia nauczycielom przez władze edukacyjne skuteczniejszego systemu motywowania. W wielu krajach brak jest powiązań pomiędzy oceną osiągnięć nauczycieli a przyznawanymi im nagrodami oraz uznaniem, jakiego doświadczają, a tam gdzie związek ten istnieje, często nie jest on wystarczająco silny.

Ogólnie badanie wskazuje, że zarządzający systemem edukacji mogliby w większym stopniu wspierać nauczycieli i wpływać na poprawę wyników uczniów, jeżeli społeczeństwo, jak i twórcy polityki, w **mniejszym stopniu skupialiby się na zasobach edukacyjnych i treściach nauczania, a w większym na efektach uczenia się.**

• Kontekst

Skrót TALIS oznacza nowe Międzynarodowe Badanie w zakresie Nauczania i Uczenia się przeprowadzane przez OECD. Jest to pierwsze międzynarodowe badanie skupiające się na warunkach uczenia się i warunkach pracy nauczycieli w szkołach. Koncentruje się ono na kwestiach wpływających na pracę nauczycieli i jej efektywność, widzianą z perspektywy dyrektorów szkół i samych nauczycieli. Celem przyjęcia takiej perspektywy jest uzupełnienie brakujących istotnych informacji pozwalających na międzynarodowe porównywanie systemów edukacyjnych. Badanie zostało przeprowadzone przy wsparciu Komisji Europejskiej i objęło **23 kraje**: Australię, Austrię, Belgię (Wspólnotę Flamandzką), Brazylię, Bułgarię, Danię, Estonię, Węgry, Islandię, Irlandię, Włochy, Koreę, Litwę, Malezję, Malte, Meksyk, Norwegię, Polskę, Portugalie, Republikę Słowacji, Słowenię, Hiszpanię i Turcję. W każdym kraju wybrano losowo około 200 szkół. W każdej z nich jeden kwestionariusz został wypełniony przez dyrektora, a drugi przez 20 losowo wybranych nauczycieli. Zawarte w kwestionariuszach pytania dotyczyły takich kwestii jak przygotowanie nauczycieli, stosowane przez nich metody nauczania oraz przyznawane nauczycielom nagrody i okazywane im uznanie.

Dalsze informacje: www.oecd.org/edu/talis/firstresults

21. TRANSPORT: Komisarz Tajani: Kształtowanie polityki transportowej wobec wyzwań przyszłości

Przeprowadzone przez Komisję Europejską analizy, z udziałem zainteresowanych stron i ekspertów w dziedzinie transportu, wskazały sześć zasadniczych tendencji i wyzwań, które kształtować będą politykę transportową na najbliższe kilkadziesiąt lat – starzenie się społeczeństwa, migracje oraz mobilność wewnątrz kraju, ochrona środowiska, dostępność źródeł energii, urbanizacja i globalizacja. Wskazują one na potrzebę ukierunkowania

przyszłej polityki transportowej w Europie na stworzenie zintegrowanego, zaawansowanego technologicznie i przyjaznego użytkownikowi systemu. Przyjętym w dniu dzisiejszym komunikatem w sprawie przyszłości transportu⁹. Komisja Europejska pragnie stymulować dalszą debatę służącą wskazaniu konkretnych propozycji na potrzeby kolejnej białej księgi dotyczącej transportu przewidzianej na 2010 r.

„Transport był i będzie zasadniczym elementem naszego codziennego życia. W istotny sposób przyczynił się on do powstania, integracji i rozwoju rynku wewnętrznego, niosąc ze sobą wymierne korzyści dla gospodarki europejskiej. Europejska polityka transportowa przyczyniła się również do podniesienia standardów w sektorze (poprawa warunków pracy, sytuacja w zakresie bezpieczeństwa i ochrony, większe prawa dla pasażerów). Wierzę, że nadszedł czas, aby polityka ta poszła jeszcze bardziej naprzód. Przede wszystkim poprzez dalszą integrację różnych rodzajów transportu, po wtóre nadając UE wiodącą rolę, jeśli chodzi o wprowadzanie nowatorskich rozwiązań w zakresie usług i technologii transportowych i wreszcie kształtując przyszłą politykę transportową na podstawie potrzeb i praw zarówno użytkowników jak i pracowników sektora” powiedział wiceprzewodniczący Komisji, **Antonio Tajani**, odpowiedzialny za transport.

W 2001 r. Komisja opublikowała białą księgę ustanawiającą agendę dla polityki transportowej do roku 2010, która została zaktualizowana w 2006 r. Przyjęty w dniu dzisiejszym komunikat stanowi uzupełnienie białej księgi i określa wizję przyszłości dla transportu i mobilności do 2020 r., uwzględniając różne scenariusze, które mogą pojawić się nawet kilkadziesiąt lat po tej dacie.

Polityka transportowa na kolejne dziesięć lat musi wynikać z dogłębnej refleksji na temat przyszłości systemu transportowego. Komisja zleciła zewnętrzne badania mające ocenić dotychczasową politykę i przyszłe scenariusze oraz skonsultowała się z ekspertami i zainteresowanymi stronami za pośrednictwem wyspecjalizowanych grup zadaniowych i konferencji wysokiego szczebla z udziałem zainteresowanych stron, która miała miejsce w dniach 9-10 marca 2009 r.

Główne wnioski wynikające z komunikatu są następujące:

- europejska polityka transportowa pozwoliła rozwinąć efektywny system mobilności dla obywateli i przedsiębiorców UE, obecnie musi ona zapewnić zrównoważony rozwój tej mobilności w przyszłości;
- zrównoważony charakter środowiska naturalnego, starzenie się społeczeństwa, deficyt paliw kopalnych, urbanizacja i globalizacja stanowią kluczowe tendencje rozwoju naszego społeczeństwa i nieść będą ze sobą wyzwania dla naszego systemu mobilności;
- przyspieszenie wprowadzenia nowatorskich technologii i pełna integracja poszczególnych rodzajów transportu mają decydujące znaczenie, aby sprostać tym wyzwaniom. Wszystko to w ramach procesu decyzyjnego, w którego centrum zainteresowania zawsze pozostaną użytkownicy i pracownicy oraz ich potrzeby i prawa;
- istotne znaczenie ma rozwój zewnętrznego wymiaru europejskiej polityki transportowej jako sposobu zapewnienia przyszłej integracji z krajami sąsiadującymi i propagowania w świecie europejskich interesów gospodarczych i ekologicznych.

Komunikat nie zawiera szczegółowego programu konkretnych rozwiązań, lecz próbuje wskazać strategiczną wizję przyszłości transportu. Wizja ta i przedstawione pomysły mają na celu

⁹ KOMUNIKAT KOMISJI Zrównoważona przyszłość transportu: w kierunku zintegrowanego, zaawansowanego technologicznie i przyjaznego użytkownikowi systemu

stymulowanie dalszej debaty służącej wskazaniu możliwych wariantów politycznych. W przyszłym roku prace te powinny przynieść określenie konkretnych propozycji, a następnie przyjęcie białej księgi.

22. SPRAWY SPOŁECZNE: Urlop rodzicielski: europejscy partnerzy społeczni podpisują zmienione porozumienia ramowe

Zgodnie z nowym porozumieniem ramowym zawartym z europejskimi partnerami społecznymi czas trwania urlopu rodzicielskiego zostaje przedłużony z trzech do czterech miesięcy przypadających na każdego rodzica i przysługuje on wszystkim zatrudnionym, bez względu na rodzaj ich umowy o pracę. Porozumienie jest owocem sześciomiesięcznych negocjacji między partnerami społecznymi i odzwierciedla zmiany, jakie zaszły w społeczeństwie oraz na rynku pracy od czasu podpisania pierwszego porozumienia ramowego w sprawie urlopu rodzicielskiego w roku 1995. W uroczystości oficjalnego podpisania umowy uczestniczył komisarz ds. zatrudnienia, spraw społecznych i równości szans – **Vladimír Špidla**. Podkreślił on, iż „Porozumienie to jest dowodem na to, że europejskie partnerstwo społeczne spełnia swoją rolę i przynosi pracownikom oraz przedsiębiorstwom w Europie konkretne rezultaty.” Dodał również: „Porozumienie to skupia się bezpośrednio na jednym z podstawowych priorytetów w zakresie równości kobiet i mężczyzn i świadczy o wyraźnym dążeniu ku rozwiązaniom ułatwiającym godzenia życia prywatnego i zawodowego, a jednocześnie uwzględnia różnice między przepisami, praktykami i tradycjami poszczególnych państw.”

Nowe porozumienie ramowe w sprawie urlopów rodzicielskich zostało podpisane przez europejskich partnerów społecznych: ETUC, BUSINESSEUROPE, CEEP i UEAPME.

W nowym porozumieniu określono, iż:

- urlop rodzicielski zostaje przedłużony z 3 do 4 miesięcy dla każdego rodzica; jeden z 4 miesięcy nie może zostać przeniesiony z jednego rodzica na drugiego;
- porozumienie to dotyczy wszystkich zatrudnionych, bez względu na rodzaj ich umowy o pracę (praca na czas określony, w niepełnym wymiarze godzin itd.);
- rodzice wracający do pracy po urlopie rodzicielskim mogą zwrócić się o dostosowanie ich warunków pracy (np. godzin pracy);
- porozumienie to zapewnia lepszą ochronę nie tylko przed zwolnieniem, ale również przed wszelkimi formami niekorzystnego traktowania ze względu na egzekwowanie prawa do urlopu rodzicielskiego.

Teraz postanowienia porozumienia zostaną zbadane przez Komisję. Następnie Komisja skieruje do Rady wniosek o wprowadzenie porozumienia w życie poprzez przyjęcie dyrektywy, zgodnie z postanowieniami Traktatu o dialogu społecznym. Dyrektywa musi zostać przyjęta w Radzie kwalifikowaną większością głosów.

• Informacje ogólne

Po dwóch etapach prowadzonych z udziałem europejskich partnerów społecznych konsultacji w sprawie godzenia życia prywatnego z zawodowym i rodzinnym organizacje międzysektorowego dialogu społecznego zdecydowały się na negocjacje w sprawie porozumienia w zakresie urlopu rodzicielskiego. W wyniku negocjacji w grudniu 1995 r. zostało zawarte pierwsze porozumienie ramowe na poziomie Wspólnoty, a w 1996 r. przyjęta została w tej sprawie dyrektywa Rady (96/34/WE). Niemal 15 lat później, uznawszy, że nadszedł czas, by aktualizować treść porozumienia, partnerzy społeczni zasiedli do negocjacji i

opracowali nową jego wersję. Negocjacje rozpoczęły się we wrześniu 2008 r. i zakończyły w marcu 2009 r.

- **Dalsze informacje**

Dalsze informacje na temat wspierania równości kobiet i mężczyzn:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=418&langId=pl>

Roczne sprawozdanie za rok 2009 na temat równości kobiet i mężczyzn:

http://ec.europa.eu/employment_social/publications/booklets/equality/pdf/eul1450_090330_bas_pl.pdf

Strona internetowa kampanii przeciwko różnicom w wynagrodzeniach:

<http://ec.europa.eu/equalpay>

23. ROLNICTWO: Kampania „Milk – Drink it up!” (Pij mleko) osiąga punkt kulminacyjny: europejska komisarz Mariann Fischer Boel ogłasza zwycięzców konkursu fotograficznego „Siła mleka”

Mariann Fischer Boel, europejska komisarz odpowiedzialna za kwestie rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich, ogłosiła, podczas wizyty w jednej z paryskich szkół, trzech zwycięzców konkursu „Siła mleka”. Konkurs ten został zorganizowany w ramach europejskiej kampanii informacyjnej pod hasłem „Milk – Drink it up!” (Pij mleko) mającej na celu przybliżenie Europejczykom korzyści płynących ze spożywania mleka i produktów mlecznych, będących zdrową alternatywą dla żywności i napojów o małej wartości odżywczej.

„W obecnych czasach odżywianie wpływa nie tylko na naszą kondycję fizyczną, lecz także w coraz większym stopniu na nasze samopoczucie. Mogą to potwierdzić 22 miliony młodych Europejczyków cierpiących z powodu nadwagi i otyłości. Unia Europejska przeznaczyła w tym roku już ponad 55 mln euro na sfinansowanie europejskiego programu „Mleko dla szkół”, wyjaśnia komisarz **Fischer Boel**. „Konkurs fotograficzny stanowi część naszych wysiłków podejmowanych w celu uwrażliwienia dzieci i nastolatków na kwestię zdrowego odżywiania. Dlatego też jestem zachwycona, że tak wielu młodych ludzi przy pomocy swojej kreatywności pokazało nam jak bardzo lubią produkty mleczne.”

Zdjęcia cieszące się największym zainteresowaniem wśród internautów z całej UE zostaną zaprezentowane przez panią komisarz przy okazji jej wizyty w szkole dla piekarzy w Paryżu. W konkursie fotograficznym „Siła mleka” młodzi Europejczycy mogli dać upust swojej pomysłowości w temacie mleka i produktów mlecznych. 710 młodych fotografów-amatorów walczyło o atrakcyjną nagrodę – konsolę Wii Sport, która pozwoli im na połączenie aktywności fizycznej na łonie rodziny z zainteresowaniem techniką. Szczęśliwymi zwycięzcami są Benedek Horvath, Andrea Cremona i Teresa Videva.

Dzisiejsza wizyta w Paryżu jest częścią kampanii „Drink it up!”. W ramach tej kampanii komisarz ds. rolnictwa uczestniczyła w ciągu ostatnich miesięcy w licznych imprezach z udziałem młodzieży, podczas których przygotowywano świeże i niskokaloryczne potrawy z nabiału, owoców i warzyw.

- **Otyłość: rosnący problem w Europie**

Dobre odżywianie jest obecnie jedną z istotniejszych kwestii dotyczących młodzieży i otyłości, zwłaszcza z powodu niepokojącej tendencji: w poszczególnych krajach europejskich od 20 do 35 proc. dzieci i nastolatków cierpi z powodu otyłości.

By zająć się tym problemem Unia Europejska przeznaczyła już ponad 55 mln euro na program „Mleko dla szkół”, który był realizowany podczas kończącego się właśnie roku szkolnego. Dodatkowe 90 mln euro przeznaczono na realizację w przyszłym roku szkolnym programu „Owoce i warzywa dla szkół”. Środki na szczeblu europejskim zapewniają wsparcie finansowe i pedagogiczne. Ich celem jest szybkie wyrobienie wśród dzieci zdrowych nawyków żywieniowych oraz zachęcenie ich do uprawiania sportu, co może w znacznym stopniu przyczynić się do zapobiegania problemom zdrowotnym takim jak choroby sercowo-naczyniowe, cukrzyca oraz – w późniejszym okresie życia – udar mózgu.

- **Więcej informacji na temat europejskich programów**

Wszystkie informacje na temat europejskiego programu „Mleko dla szkół” znajdują się na stronie: <http://www.drinkitup.europa.eu/>

Informacje na temat nowego programu „Owoce i warzywa dla szkół” znajdują się na stronie: http://ec.europa.eu/agriculture/markets/fruitveg/sfs/index_en.htm

Więcej informacji na temat polityki Komisji Europejskiej w dziedzinie odżywiania znajdują się na stronie:

http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/nutrition/nutrition_en.htm

24. ROLNICTWO: „Wykrzywione” owoce i warzywa ponownie w sprzedaży od 1 lipca

Dla osób, którym nie przeszkadzają nieregularne kształty owoców i warzyw 1 lipca był dobrym dniem. Tego dnia zrezygnowano z minimalnych standardów europejskich obejmujących 26 rodzajów warzyw i owoców. Zasady, które miały zapewnić właściwe standardy marketingowe, a także ułatwienie przechowywania i transportu produktów, były częstym przedmiotem kpin i żartów. Od teraz wszystkie warzywa od pora po cebulę mogą być sprzedawane w takiej formie, w jakiej stworzyła je natura.

Zrezygnowanie przez Komisję Europejską z owych regulacji dotyczących kształtów owoców i warzyw pozwoli kupującym wybierać z większej gamy produktów. Owoce i warzywa różniące się nieznacznie od innych nie będą także niepotrzebnie wyrzucane.

Owoce i warzywa, z których zdjęte zostały regulacje to: awokado, melon, morele, wiśnie, bakłażan, brukselka, cebula, cukinia, cykoria, czosnek, fasolka, groszek, grzyby, kalafior, kapusta, karczochy, marchewka, ogórki, orzechy laskowe, orzechy włoskie, por, seler, szparagi, szpinak i śliwki.

„Dzień 1 lipca oznacza powrót na półki sklepowe krzywego ogórka i bulwiastej marchewki”, powiedziała **Mariann Fischer Boel**, Komisarz ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich. „A mówiąc poważnie, to konkretny przykład działań na rzecz ukrócenia zbędnej biurokracji. Nie ma takiej potrzeby, aby tego typu sprawy były regulowane na poziomie UE. O wiele lepiej będzie, jeśli pozostawimy to podmiotom działającym na rynku. Zmiany oznaczają również, że konsumenci będą mieć możliwość wyboru spośród jak najszerszej gamy produktów. Wyrzucanie zupełnie dobrych produktów tylko dlatego, że mają „niewłaściwy” rozmiar i kształt jest bez sensu.”

W trakcie negocjacji w 2007 r. nad reformą wspólnej organizacji rynku owoców i warzyw, Komisja zobowiązała się do ograniczenia zbędnej biurokracji poprzez zniesienie norm handlowych dla tego sektora. Utrzymane zostaną specjalne normy handlowe dla następujących 10 produktów, które stanowią 75% handlu UE: jabłek, owoców cytrusowych, kiwi, sałaty, brzoskwiń i nektaryn, gruszek, truskawek, słodkiej papryki, winogron stołowych oraz pomidorów. Jednak również w przypadku tych produktów państwa członkowskie mogą odstąpić od obowiązku przestrzegania norm pod warunkiem, że w sprzedaży będą one opatrzone odpowiednią etykietą. Praktycznie oznacza to, że np. jabłka, nawet jeśli nie spełniają norm, mogą być sprzedawane w sklepie, jeżeli będą opatrzone etykietą, na której widnieje „produkt przeznaczony do przetworzenia” lub inne równoznaczne sformułowanie.

25. Komisja podejmuje kolejne działania prawne wobec Polski za niewłaściwą transpozycję unijnych przepisów dotyczących informacji sektora publicznego

W dniu 25 czerwca 2009 r. Komisja Europejska podjęła dalsze środki prawne wobec Polski za niewłaściwą transpozycję unijnych przepisów dotyczących ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (PSI) do prawa polskiego. W polskim ustawodawstwie nie zawarto kluczowych przepisów unijnej dyrektywy o PSI z 2003 r., w tym przepisów dotyczących obowiązku unikania dyskryminacji oraz zakazu umów o wyłączności. W wyniku niewłaściwej transpozycji ponowni użytkownicy nie są świadomi pełnego zakresu praw przysługujących im na mocy dyrektywy i nie mają możliwości korzystania z nich w postępowaniach przed sądami krajowymi. W uzasadnionej opinii, stanowiącej drugi krok w postępowaniu w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, Komisja zwraca się do Polski o podjęcie w ciągu dwóch miesięcy niezbędnych działań w celu zapewnienia zgodności z unijnymi przepisami. Jeżeli w wyznaczonym terminie Polska nie zacznie przestrzegać dyrektywy PSI, Komisja może skierować pozew do Trybunału Sprawiedliwości.

Komisja podjęła dalsze kroki prawne wobec Polski, ponieważ nie dokonała ona transpozycji wszystkich głównych przepisów unijnej dyrektywy o PSI z 2003 r. W oparciu o informacje przekazane przez rząd polski, Komisja uznała, iż ustawodawstwo polskie nie zawiera jeszcze ogólnej zasady związanej z prawami osób fizycznych do ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego ani odpowiednich obowiązków organów sektora publicznego, o których mowa w unijnych przepisach dotyczących PSI. W prawie polskim brakuje także przepisów dotyczących przedmiotu ponownego wykorzystania, jego wymagań proceduralnych i szczegółowych warunków, jak również przepisów dotyczących unikania dyskryminacji i zakazu umów o wyłączności.

Z tego powodu Komisja przesłała polskim władzom drugie ostrzeżenie w postaci uzasadnionej opinii. Polsce przysługują teraz dwa miesiące na podjęcie kroków, które są niezbędne w celu zapewnienia zgodności z dyrektywą PSI i wyeliminowania niezgodności z prawem wspólnotowym. Jeżeli w wyznaczonym terminie Polska nie zacznie przestrzegać dyrektywy PSI, Komisja może skierować pozew do Trybunału Sprawiedliwości. Komisja wszczęła postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego wobec Polski w październiku 2008 r.

- **Przebieg procedury:**

W Europie obywatele na co dzień korzystają z produktów i usług opartych na szerokich zasobach informacji wytworzonych, zebranych i udostępnionych przez organy sektora publicznego, takich jak samochodowe systemy nawigacji, prognozy pogody czy usługi finansowe i ubezpieczeniowe. W przeglądzie dyrektywy opublikowanym dnia 7 maja 2009 r. Komisja stwierdza, iż mimo wartości ekonomicznej, jaką reprezentują informacje sektora publicznego w Europie, ocenianej na 27 mld EUR, znaczna ich część, od danych statystycznych po informacje o ruchu drogowym, wciąż pozostaje niewykorzystana. Komisja wezwała państwa członkowskie do podjęcia zdecydowanych działań w celu ułatwienia ponownego wykorzystania i do usunięcia istniejących przeszkód, co pozwoli na pełne wykorzystanie potencjału ekonomicznego informacji sektora publicznego z korzyścią dla unijnej gospodarki. W szczególności państwa członkowskie powinny wypowiedzieć umowy o wyłączności i zorganizować sprawne i niedrogie mechanizmy rozwiązywania konfliktów, podczas gdy Komisja skupiać się będzie na ścisłym monitorowaniu właściwego wdrożenia i stosowania dyrektywy PSI w państwach członkowskich.

Więcej informacji można znaleźć na stronach internetowych Komisji dotyczących informacji sektora publicznego (PSI): http://ec.europa.eu/information_society/policy/psi/

26. Telekomunikacja: Komisja Europejska zamyka trzy postępowania przeciwko Polsce po wprowadzeniu reform legislacyjnych w sektorze telekomunikacji

Komisja Europejska zamknęła w dniu 25 czerwca 2009 r. trzy postępowania w sprawie naruszenia przepisów przeciwko Polsce po przyjęciu przez to państwo na szczeblu krajowym środków naprawczych i zharmonizowaniu polskiego prawa z unijnymi przepisami w dziedzinie telekomunikacji. Postępowania dotyczyły niezależności polskiego organu regulacyjnego, umów konsumenckich oraz obowiązku negocjowania wzajemnych połączeń przez operatorów. Komisja w dalszym ciągu analizuje część zmian wprowadzonych przez polski rząd w krajowych przepisach dotyczących telekomunikacji.

„Gratuluję władzom Polski w związku z wprowadzeniem zmian do prawa krajowego, co pozwoliło Komisji zamknąć postępowanie w trzech istotnych sprawach” powiedziała **Viviane Reding**, unijny komisarz ds. telekomunikacji. „Cieszy mnie zwłaszcza, że podjęto kroki służące zagwarantowaniu niezależności polskiego krajowego organu regulacyjnego. Niezależne organy regulacyjne są podstawą sprawnego i sprawiedliwego systemu regulacji, służącego interesom konkurencyjności i konsumentów. Jest to pozytywny sygnał dla branży telekomunikacyjnej i konsumentów w Polsce.”

• Poprawa w zakresie niezależności polskiego organu regulacyjnego ds. telekomunikacji

Komisja podjęła kroki prawne przeciwko Polsce w grudniu 2006 r. w związku z tym, że krajowa ustawa o państwowym zasobie kadrowym dała Prezesowi Rady Ministrów nieograniczoną swobodę w wykonywaniu uprawnień do odwołania prezesa krajowego organu regulacyjnego ds. telekomunikacji. Z polskich aktów prawnych dotyczących telekomunikacji usunięto wówczas przepisy regulujące długość kadencji prezesa organu regulacyjnego oraz warunki jego odwoływania. Komisja uznała, że narusza to niezależność polskiego organu regulacyjnego, zwłaszcza że rząd polski jest głównym udziałowcem w szeregu przedsiębiorstw telekomunikacyjnych.

Polska dokonała zmian w przepisach dotyczących telekomunikacji w kwietniu 2009 r., przywracając pięcioletni okres kadencji prezesa organu regulacyjnego (prezes UKE) i ustalając wykaz warunków odwoływania oraz zapewniając niezależność organu zgodnie z wymogami unijnych przepisów.

- **Polskie przepisy dotyczące umów konsumenckich są teraz zgodne z unijnymi wymogami**

W styczniu 2008 r. Komisja skierowała do Polski ostrzeżenie, stwierdzając, że nie dokonała ona właściwej transpozycji do prawa krajowego unijnych przepisów dotyczących usługi powszechnej, które dawały konsumentom prawo do odstąpienia od umowy bez ponoszenia kar, jeżeli operator powiadomił ich o planowanej zmianie umowy. Abonenci muszą zostać poinformowani o wszelkich zmianach z co najmniej miesięcznym wyprzedzeniem oraz o możliwości skorzystania z prawa do odstąpienia od umowy bez ponoszenia kar, jeżeli nie akceptują oni nowych warunków.

Komisja wystosowała do Polski wezwanie do usunięcia uchybienia w związku z tym, że zgodnie z polskim prawem abonenci mieli prawo odstąpić od umowy w przypadku jakiegokolwiek jej zmiany, nawet jeśli dostosowania były konieczne ze względu na zmiany legislacyjne lub regulacyjne i nie były propozycją operatora. Wykraczało to poza przepisy zawarte w unijnej dyrektywie o usłudze powszechnej i zdaniem Komisji powodowało nadmierną niepewność prawną.

W kwietniu 2009 r. do polskich przepisów dotyczących praw konsumentów do odstąpienia od umowy wprowadzono zmiany, co pozwoliło na ich harmonizację z unijnymi wymogami i zamknięcie przez Komisję postępowania w sprawie naruszenia.

- **Polska dostosowuje się do wyroku ETS w sprawie negocjowania wzajemnych połączeń**

Zgodnie z unijną dyrektywą o dostępie operatorzy mają obowiązek negocjowania wzajemnych połączeń w celu świadczenia usług łączności elektronicznej. Zgodnie z definicją zawartą w unijnych przepisach dotyczących telekomunikacji „wzajemne połączenia” oznaczają fizyczne i logiczne połączenia pomiędzy sieciami celem umożliwienia użytkownikom jednego przedsiębiorstwa porozumiewania się z użytkownikami tego samego lub innego przedsiębiorstwa. Termin „dostęp” jest szerszym pojęciem i dotyczy udostępniania urządzeń i/lub usług innemu przedsiębiorstwu, na ściśle określonych warunkach celem świadczenia usług łączności elektronicznej.

Komisja wszczęła postępowanie w sprawie naruszenia w marcu 2005 r., ponieważ Polska w niewłaściwy sposób dokonała transpozycji tego wymogu. Na mocy polskiego prawa operatorzy byli zobowiązani do negocjowania dostępu do sieci. Dotyczyło to wszystkich operatorów, bez względu na ich pozycję na rynku. W wyroku z dnia 13 listopada 2008 r. Europejski Trybunał Sprawiedliwości stwierdził, że Polska nie dokonała właściwej transpozycji odnośnych przepisów dyrektywy o dostępie.

Polska wprowadziła zmiany do krajowych przepisów w kwietniu 2009 r., tak by zastosować się do wyroku Trybunału Sprawiedliwości. W szczególności obowiązek negocjowania przez operatorów ograniczono do wzajemnych połączeń.

- **Podstawowe informacje**

Po zamknięciu w dniu dzisiejszym wyżej opisanych spraw liczba prowadzonych postępowań w sprawie naruszenia przepisów zmniejszyła się o połowę. Jednak w dalszym ciągu przeciwko Polsce prowadzone są trzy postępowania. W styczniu 2009 r. Europejski Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że polska definicja „abonenta” jest nieprawidłowa i pozbawia abonentów nieposiadających pisemnej umowy licznych praw. Polska musi jeszcze zastosować się do tego wyroku. Obecnie przed Trybunałem Sprawiedliwości toczy się sprawa dotycząca regulacji detalicznych usług dostępu szerokopasmowego bez uprzedniego przeprowadzenia analizy rynkowej, zaś od 2005 r. na rozpatrzenie czeka jeszcze jedno naruszenie, ponieważ Polska nie zakończyła jeszcze pierwszej rundy analiz rynkowych.

27. Komisja ocenia pozostałe programy stabilności i konwergencji oraz wszczyna procedurę nadmiernego deficytu przeciwko Węgrom, Litwie, Malcie, Polsce i Rumunii

W dniu 24 czerwca br. Komisja Europejska zbadała zaktualizowane programy stabilności i konwergencji¹⁰ Austrii, Belgii, Rumunii, Słowenii i Słowacji, stanowiące ostatnią partię programów z 2009 r. Podobnie jak w przypadku innych państw UE szacuje się, że sytuacja budżetowa tych krajów znacznie się pogorszyła, co odzwierciedla obecną recesję i pakiety budżetowych środków stymulacyjnych przyjęte zgodnie z europejskim planem naprawy gospodarczej, nawołującym do podjęcia doraźnych i ukierunkowanych środków budżetowych w państwach członkowskich dysponujących polem manewru budżetowego. We wszystkich pięciu krajach stwierdzono również, że istnieje ryzyko niezrealizowania poszczególnych celów budżetowych. Na podstawie przekazanych w kwietniu br. danych dotyczących wyników budżetowych za 2008 r. Komisja stwierdza również, że na Litwie i Malcie oraz w Polsce i Rumunii istnieje nadmierny deficyt w rozumieniu art. 104 ust. 7 Traktatu UE i zaleca terminy korekty tych deficytów. Komisja zaleca również, by Rada przyjęła zmienione zalecenie na mocy art. 104 ust. 7 ustanawiające nowy termin korekty deficytu na Węgrzech. Oceny i zalecenia przygotowano na podstawie wiosennej prognozy Komisji oraz na podstawie innych danych i informacji. Zaproponowane terminy uwzględniają wyjściową pozycję budżetową i pole manewru zgodnie z europejskim planem naprawy gospodarczej, perspektywy gospodarcze, zaburzenia równowagi makroekonomicznej i warunki finansowania. Oczekuje się, że Rada ds. Gospodarczych i Finansowych omówi te zalecenia na nadchodzącym posiedzeniu w lipcu. W chwili obecnej zainteresowane państwa członkowskie mają sześć miesięcy na określenie i rozpoczęcie wdrażania środków służących korekcie nadmiernego deficytu.

„W ubiegłym roku sytuacje budżetowe państw w UE i poza nią znacznie się pogorszyły, a w bieżącym roku ulegną dalszemu pogorszeniu z powodu recesji oraz z powodu odpowiedniego wdrożenia, w przypadku dysponowania polem manewru, pakietów stymulacyjnych w celu ograniczenia niekorzystnego wpływu na działalność gospodarczą i poziom zatrudnienia. W celu ograniczenia kosztów zadłużenia dla obecnego pokolenia i przyszłych pokoleń, podstawowym zadaniem rządów jest opracowanie ścieżki dostosowania, zobowiązującej te rządy do korekty deficytów publicznych wraz z rozpoczęciem poprawy sytuacji gospodarczej,

¹⁰ Zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1466/97 w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych państwa członkowskie zobowiązane są co roku przedstawiać zaktualizowane prognozy sytuacji makroekonomicznej i budżetowej. W przypadku krajów, które przyjęły euro, prognozy te określane są jako programy stabilności, natomiast w przypadku pozostałych krajów są to programy konwergencji. Wspomniane rozporządzenie określane jest również jako „część prewencyjna” paktu na rzecz stabilności i wzrostu.

która – zgodnie z oczekiwaniami – ma stopniowo się polepszać od 2010 r. W pakcie na rzecz stabilności i rozwoju nakreślono ramy tej strategii wyjścia z kryzysu oraz powrotu do solidnych i stabilnych finansów publicznych w średnim lub długim okresie”, stwierdził **Joaquín Almunia**, komisarz ds. gospodarczych i walutowych.

- **Procedury nadmiernego deficytu**

POLSKA

Zgodnie z danymi przekazanymi przez władze Polski w kwietniu 2009 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2008 r. wyniósł 3,9 % PKB i tym samym przekroczył wartość referencyjną wynoszącą 3 % PKB. Wynik ten znacznie przekracza przewidywany wynik za 2008 r. wynoszący 2,7 % i przedstawiony w programie konwergencji z grudnia. W zgłoszeniu władze Polski przedstawiły skorygowany docelowy deficyt za 2009 r. wynoszący 4,6 %, podczas gdy w prognozie służb Komisji z wiosny 2009 r., przyjmującej mniej optymistyczny scenariusz i niezmienny kurs polityki, przewiduje się deficyt na poziomie 6,6 %. Władze Polski skorygowały niedawno w dół wzrost przewidywany na bieżący rok i ogłosiły, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych może znacznie przekroczyć poziom 4,6 % PKB, planowany na bieżący rok w zgłoszeniu w ramach procedury nadmiernego deficytu z wiosny 2009 r. W sprawozdaniu Komisji sporządzonym na mocy art. 104 ust. 3 i opublikowanym dnia 13 maja stwierdzono, że deficyt nie zbliżał się do wartości referencyjnej, tj. 3 % PKB i że jej przekroczenie nie ma charakteru wyjątkowego lub tymczasowego w znaczeniu postanowień Traktatu i paktu na rzecz stabilności i wzrostu.

Występowanie szczególnych okoliczności, wynikających głównie ze światowego kryzysu gospodarczego, obejmujących załamanie eksportu, poważne zaostrzenie warunków udzielania kredytów hipotecznych i kredytów dla przedsiębiorstw, a także trwająca restrukturyzacja gospodarki, prowadząca również do szybkiego wzrostu stopy bezrobocia, upoważnia Radę do udzielenia pozwolenia na korektę nadmiernego deficytu w średnim okresie, a nie w roku następującym po wszczęciu procedury nadmiernego deficytu. Zgodnie z zaleceniem Komisji do Rady władze Polski powinny zlikwidować nadmierny deficyt najpóźniej do 2012 r. Pociąga to za sobą średnią roczną konsolidację budżetową o około 1,25-1,5 punktu procentowego PKB począwszy od 2010 r. Aby ograniczyć recesję i jednocześnie zapewnić utrzymanie długoterminowego wzrostu w 2009 r. Polska powinna wdrożyć planowe budżetowe środki stymulacyjne, w szczególności plan inwestycji publicznych, usiłując zapobiec dalszemu pogorszeniu stanu finansów publicznych. Wiarygodna i trwała korekta nadmiernego deficytu wymaga: (i) szybkiego określenia szczegółowych środków niezbędnych do osiągnięcia ścieżki konsolidacji umożliwiającej ograniczenie bieżących wydatków pierwotnych, szczególnie w obszarze wydatków socjalnych, w nadchodzących latach oraz (ii) wzmocnienia wiążącego charakteru średniookresowych ram budżetowych Polski, na przykład poprzez wprowadzenie prawnego pułapu wzrostu bieżących wydatków pierwotnych, a także poprzez poprawę monitorowania wykonania budżetu w ciągu roku.

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska¹¹

¹¹ Na podstawie konferencji prasowych komisarzy oraz informacji prasowych KE.